

természet- barát híradó

64

1

KIADJA: AZ MTS-OT: MAGYAR TERMÉSZETBARÁT SZÖVETSÉG.

Indításhoz
MTS határozatáról
Elnökségi ülések jegyzőkönyvéből
Területi szövetségi vezetők konzultációja
Hasznos tudnivalók
Irányelvek a természetjáró szervezetek nyilvántartásának
vezetéséről
Minősítés

Dr. Kürthy Miklós:

A túravezetés helyes módja

Magyarszéký Béla:

Egy éve működik a Társadalmi Erdői Szolgálat

Gimesi István:

Fordítsunk nagyobb gondot a Hatalokra!

Kérelem az Olvasókhöz!

Szervezetünk élete

Dr. Heinz Ervin:

Könyvszemle

Pálvölgýi barlangról

A "TERMÉSZETBARÁT" 1912. évi első számából...

Félévi statisztika

1964. évi Országos Bajnokságok eredménylistája

Felelős kiadó: Forgács Géza

Z-640654-Sportsokszorosító

Felelős: a Vállalat igazgatója

Indításhoz...

KEDVES OLVASÓ! A magyar testnevelési és sportmozgalom átszervezésével a természetbarát mozgalom is igen nagy sullyal szerepel a fejlesztés célkitűzései között. Ennek megfelelően az MTS vezetőszervei egyre több segítséget nyújtanak a tömegsport és ennek keretében a természetjárás fejlesztéséhez. E segítségnyújtás egyik megtestesült formája a most megjelent "TERMÉSZETBARÁT HIRADÓ" is.

Milyen célt szolgál a "HIRADÓ"? Mindenek előtt közvetlen kapcsolatot biztosít a szakvezetés és a szervezetek között. Közli - az MTS vezetőszervei határozatain kívül - az MTSz Elnökségének határozatait, az ülések jegyzőkönyvi kivonatait, hogy ez is segítse az eredményesebb munkát.

A "HIRADÓ"-ban közöljük mind azt, ami az aktívákat érdekli, felvilágosítással, utmutatással és irányítással szolgál. Felhívja a figyelmet az időszzerű kérdésekre, tanáccsal, módszertani utmutatással segíti a feladatok megoldását.

Hézagpótló is lesz a "HIRADÓ". A "TURISTA" című folyóirat - ami sokkal szélesebb körű olvasótábornak szól - mellett ez a belső körnek szól, a szervezeteknek és aktíváknak, így számos olyan közleményt, cikket, hirt stb. tartalmazhat, ami nem tartozik a "TURISTA" profiljába.

Ehhez, a mi munkánkhoz feltétlen szükségünk van aktíváink közreműködésére. Nemcsak annyiban, hogy a "HIRADÓ"-t magukénak tekintve használják feltevékenységükben, hanem abban is, hogy hozzájárulásukkal, közreműködésükkel vigyék előre mozgalmunkat. A "HIRADÓ" más helyén konkrétan felhívjuk szervezeteinket a munkába való bekapcsolódásra.

Ezzel bocsátjuk utjára a "HIRADÓ" első számát és felhívjuk a figyelmet arra, hogy létét, fejlődését, hivatásának betöltését csakis akkor tudja teljesíteni, ha szervezetekink magukévé teszik, aktív közreműködésükkel támogatják és ezzel is lehetővé teszik további munka kifejtésére.

A szerkesztő bizottság

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség Országos Tanácsa V. 22-i ülésén határozatot hozott a testnevelési és sport további tömegesítését célzó néhány intézkedésről.

E határozat különösen nagyjelentőségű számunkra, mert részletesen foglalkozik a természetbarát mozgalom jelenlegi helyzetével, szerepével és feladataival. Kijelöli a mozgalom fejlődésének irányát és utat mutat minden sportvezetőnek, társadalmi aktíváknak, sportolónak.

Ezért feltétlenül szükségesnek tartjuk, hogy az MTS Országos Tanácsa e határozatát mozgalmunk minden tagja - vezető és egyszerű kiránduló egyaránt - megismerje. Az alábbiakban közöljük a határozatnak a természetbarát mozgalom fejlesztésével foglalkozó részeit.

"Az MTS kongresszusa megállapította, hogy a természetbarát-mozgalom, a turisztika különböző ágazatai fontos részét képezik a tömegsportnak. A szép természetben, a szabad levegőn való tartózkodás elősegíti a testnevelési program végrehajtását.

Az elmúlt években a szervezett természetbarátok száma lényegesen meghaladta a korábbi évtizedek számait. Megelégedettségről azonban nem lehet szó. Az elmúlt évben a természetbarát-mozgalomban a stagnálás jelei mutatkoztak.

Az MTS-nek a természetbarát-mozgalom átszervezésére és fejlesztésére vonatkozó határozatát nem hajtották végre kielégítően a sportszervezetek. A területi testnevelési és sportszövetségek és a sportegyesületi elnökségek egy része lebecsüli a természetbarát mozgalmat, a természetbarát-aktívák egy része pedig nem nyújtott segítséget az átszervezéshez. A 4400 sportegyesület közül csak 947-ben működik természetbarát-szakosztály, pedig e szakosztályok megalakítása és működtetése lényegesen könnyebb a többinél. A turisztika modern ágazatait: a campingot, a vándorútdülést, az autós, a motoros túrázást nem karoltuk fel eléggé, ezért az ezek iránt érdeklődő fiatalok és dolgozók a mozgalmunkon kívül tevékenykednek, az idegenforgalmi szervek segítségével. Ez egészségte-

len állapot. A belföldi turisztika fejlesztése elsősorban és döntően nem gazdasági, hanem mozgalmi feladat, ami az MTS, a természetbarát-mozgalom keretébe tartozik. Csak a mozgalom képes a természetjárásban részt vevőknek a szervezettségét és a mozgalmi nevelését biztosítani.

Az országos tanács - az MTS-kongresszus határozatainak megfelelően - nagy fontosságot tulajdonít a természetjárás fejlesztésének. Ezért felszólítja az összes sport-szervezetet, hogy nyújtson segítséget ehhez. A természetjárás hagyományos ágazatainak - gyalogturázás, kirándulás, majális stb. - fejlesztése mellett a turisztika modern ágazatait is fel kell karolni. Jelen-tősen ki kell fejleszteni a táborozási mozgalmat, egyetértésben az uttörőkkel, a KISZ-szel és a szakszervezetekkel. Fejleszteni kell a vándorúttutatót, az autós és motoros turázást és a vadevezést.

A hagyományos és modern ágazatok céltudatos fejlesztésével, az ehhez szükséges feltételek megteremtésével néhány esztendő alatt százezres mozgalommá kell fejleszteni a természetjárását.

A természetbarát-mozgalom vezetésében - mint ahogy az egész sportmozgalom vezetésében - jelentős szemléletbeli változásokra van szükség. A sportegyesületek a tömegsportmunka egyik legfontosabb területeként kezeljék a természetjárását, és törekedjenek arra, hogy ahol a feltételei megvannak, alakuljon természetbarátszakosztály. Az MTST korábbi határozatának megfelelően biztosítani kell, hogy a sportegyesületek elnökségében helyet kapjon a természetbarát-szakosztály képviselője. Az MTS területi tanácsai és természetbarát-szövetségei nyújtsanak több segítséget az egyesületi természetbarát-szakosztályoknak. Azonban a területi testnevelési és sportszövetségekben, ahol még nem működik természetbarát-szövetség, de a feltételek megvannak hozzá, haladéktalanul létre kell hozni. A mozgalom régi és új ágazatainak fejlesztése érdekében nagyarányú káderképzést kell indítani.

Javasoljuk az Uttörő Szövetségnek, hogy az általános iskolákban az uttörősport szerves része legyen a természetjárás. A középiskolákban is fejleszteni kell a mozgalmat. A Turistaházakat Kezelő Vállalat és az Expressz Ifjúsági és Diákutazási Iroda működjön jobban együtt az ifjúsági természetjárás fejlesztésében. Kérjük a szakszervezeti és KISZ-bizottságokat, hogy elsősorban azokon a munkahelyeken segítsék elő a természetbarát-mozgalom fejlesztését, ahol nem működik sportegyesület.

A sportegyesületek munkájának értékelését meg kell változtatni. Elsősorban a testnevelés és sport tömegesítésében elért eredményeket kell elismerni. A legjobb iskolai, falusi, szövetkezeti, üzemi és fegyveres testületi sportegyesület az legyen, amely a tanulók, dolgozók, vagy katonák létszámához képest a legtöbb személyt vonja be a testnevelésbe és sportba. Az Országos Tanács felhívja a figyelmet arra, a nagy felelősségre, amely a sportvezetőkre hárul a testnevelés és sport tömegesítésében.

Az MTS szervezetein belül ki kell alakítani a tömegsport feladatainak operatív elvégzéséhez szükséges szervezeti kereteket,

ki kell jelölni a felelősöket és biztosítani kell a végrehajtás feltételeit.

Az üzemekben műhelyenként a hivatalokban és iskolákban osztályonként, az egyetemeken és főiskolákon tagozatonként, a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban üzemegegyenként és a fegyveres testületekben alakulatonként kell a testnevelési és sportmunkát végezni. A tömegsport feladatainak összefogására a sport-egyesületeken belül tömegsportcsoportokat kell létrehozni, amelyek a sportegyesületi elnökségek egyik tagjának vezetésével működnek. A tömegsportcsoportok feladatát részletesen ki kell dolgozni és minden sportszervezethez el kell juttatni.

Az MTS területi szerveiben létre kell hozni a társadalmi aktívakkal működő tömegsportbizottságokat, amelyek az MTS szakbizottságokként működnek. A területi elnökségek egyik tagja legyen felelős a tömegsportbizottság és a természetbarát szövetség irányításáért.

Az MTS Országos Tanácsában is létre kell hozni a tömegsport szakbizottságot, a központi apparátusban pedig fel kell állítani egy olyan osztályt, amely a tömegsport és a természetbarát mozgalom fejlesztését segíti elő. A tömegsport szakbizottság, a Magyar Természetbarát Szövetség, valamint a tömegsport osztály az egyik elnökhelyettes irányítása alá tartozzon.

A tömegsport fejlesztéséhez szükséges gazdasági alapokat a költségvetéseken belül elkülönítve kell biztosítani, hogy azokat ne használhassák fel egyéb feladatokra. Az MTS központi és területi szerveinek, valamint a sportegyesületeknek költségvetésben külön címen szerepeljen a tömegsport és a természetbarát mozgalom fejlesztéséhez szükséges összeg. Minden sportegyesületben meg kell javítani a tagdíjfizetési morált, mert az is elősegíti a tömegsport fejlesztését.

A tömegsport, valamint a természetbarát feladatok fejlesztése szükségessé teszi, hogy elegendő számú társadalmi aktívát képezzünk, akik szervezik, vezetik és oktatják a testnevelésben és sportban résztvevőket.

Az MTS kongresszusi határozatának megfelelően, a területi szervek és a sportegyesületek megfelelő számú Kilián-hitelesítőt, alapfokú turavezetőt, társadalmi edzőt stb. képezzenek ki, akik feladataikat társadalmi munkában látják el. Az MTS központi szervei dolgozzák ki a káderképzés speciális oktatási anyagát, és bocsássák a területi szervek és sportegyesületek rendelkezésére.

E feladat végrehajtásával kapcsolatban hangsúlyozni kell a társadalmi munka jelentőségét. A tömegsport-csoportokban végzendő társadalmi munka tartozzon a legmegbecsültebb feladatok közé. A jól dolgozó társadalmi aktivistákat rendszeresen elismerésben kell részesíteni."

A határozat megjelenése óta megalakult az MTS Országos Tanácsánál a Tömeg-testnevelési és Tömeg-sportosztály, mely a határozat célkitűzéseinek mielőbbi megvalósítása érdekében hathatós tevékenységet fejt ki. Az osztály keretében Tömegsport-csoport és Természetbarát csoport működik. Az MTS Elnöksége az osztály vezetésével Kozmanovics Endrét bízta meg. Osztályvezetőhelyettes, egyben a Természetbarát csoport vezetője

főtitkári megbízatása mellett - Székely Miklós lett. Az osztály munkájának megkönnyítése és elősegítése érdekében feltétlenül szükséges területi szerveink bekapcsolása és szoros együttműködése, mert aktív közreműködésük nélkül eredménytelenné válik

az osztály minden erőfeszítése. Az ország 4400 sportegyesülete közül eddig csak 947-ben működik természetbarát szakosztály! Van terület tehát bőven és jut feladat minden természetbarát szervezet és vezető számára!

ELNÖKSÉGI ÜLÉSEK *jegyzőkönyvéből*

Az MTSz Elnöksége 1964. szeptember 18-i ülésén első ízben vett részt Kozmanovics Endre, az MTSz újonnan megalakult Tömegtestnevelési és Tömeg-sportosztályának vezetője. Az osztályvezetőt Miklos János elnök üdvözölte.

Napirend szerint az Elnökség a következő kérdésekről tárgyalta:

A TKV tervezetet terjesztett elő a Pálvölgyi cseppkőbarlang kezelésének és látogatásának módjára. A világitás elkészülése után a barlang előreláthatólag a jövő év elején nyílik meg a nagyközönség számára.

Thuróczy Lajos, az 1964. évi bulgáriai nemzetközi versenyen résztvett csapat vezetője beszámolt a verseny lefolyásáról és a csapat szerepléséről. Beszélt a rendezés hibáiról és korszerűtlenségéről, majd arról, hogy az edzővel, Maác Benedekkel együtt kifogásolták a versenyzők viselkedését. Az Elnökség tagjai sem tartják megfelelőnek a válogatott keretben uralkodó szellemet, ezért elhatározták, hogy nagyobb figyelmet fordítanak és fordíttatnak az élversenyzők nevelésére.

Ezen az ülésen született javaslat a megyei természetbarát szakosztályok elnökei és titkárai számára szervezett továbbképző tanfolyamra, valamint az 1965. évi jugoszláviai turák, ill. csereturák tárgyalásainak megkezdésére.

Az október 16-i ülésen az Elnökség megtárgyalta a Hegymászó Bizottság jelentését az 1964. évi Zsigmond-émléktúráról. Örömmel vette tudomásul, hogy a turán igen sok fiatal vett részt, és köszönetet mondott a rendezőknek. Megvitatásra került az 1964. évi Nemzetközi Duna-túra szervező-bizottságának jelentése. Az Elnökség kéri az MTSz ügyvezető Elnökséget, hogy - mivel a vizitációs szervezése a mi feladatunk - a Duna-túra rendezését bízva teljesen az MTSz-re.

A BTSz javaslata alapján Elnökség szükségesnek tartotta az utjelzés-festők részére napidíjtérítés engedélyezését. Erre vonatkozó javaslatot terjeszt fel az MTSz ügyvezető Elnökségéhez.

Az Elnökség felkérte az MTSz Tömegsport-osztályát, hogy a tájékoztatói versenyzéssel kapcsolatos kérdések rendezésére hívjon össze értekezletet az MTSz Elnökségének és a versenyzés szakembereinek bevonásával.

Székely Miklós főtitkár bejelentette, hogy a monoki műemlék kastélyt a TKV turistaház céljára átvette.

Az Elnökség október 30-i ülésén Cseh Gábor beszámolt a Nemzetközi Turistatérkép Kiállításáról. Az Elnökség igen hasznosnak tartotta a kiállítást, és köszönetet mondott a rendezőknek. Dr. Fehér László azt javasolta, hogy vidéken is rendezzenek hasonló kiállítást, Kertész Miklós pedig azt, hogy turista könyveket és utleírásokat is mutassunk be ilyen módon.

Tolnai József jelentést tett az 1964. évi jubileumi Béke-turáról. A Csóványoson rendezett tura megmutatta, hogy kellő szervezéssel igen nagy tömegeket lehet turáztatni. Az Elnökség köszönetet mondott Dezséry Lászlónak, a Hazafias Népfront főtitkárnak, valamint a közreműködő szervezeteknek, elsősorban az újpesti természetbarátoknak.

Angelus Miklós javasolta, a "100 km a Vörös Hadsereg nyomán" elnevezésű turamozgalom bevezetését. A mozgalmat a felszabadulás 20. évfordulójának évében rendezik meg először. Az Elnökség megbízta a Tura-bizottságot, hogy a megyei természetbarát szakosztályok javaslata alapján készítse el a mozgalom kiírását.

A Turistaházakat Kezelő Vállalat igazgatója bejelentette, hogy egyes házakban a meleg étel ellátását konzervekkel készülnék megoldani. Az Elnökség kéri a Vállalatot, hogy pontosan állapítsák meg egyes turistaházakban milyen ételeket főznek, mit lehet friss, vagy szárított anyagból, és mit konzervből készíteni.

A baráti államok turista szervezeteinek moszkvai konferenciájára az Elnökség Miklós János és Székely Miklós elvtársakat jelölte küldöttként.

TERV KÖNYV KÖNYV KÖNYV

1964. NOV. 1-4.

A konzultációt, melyen a budapesti és megyei szövetségek elnökei és főtitkárai vettek részt a dobogókői "Eötvös Loránd" turistaházban rendezte az MTSz. Megjelent és résztvett a vitában Terényi Imre elvtárs az MTS Országos Tanácsának elnökhelyettese, Kozmanovics Endre elvtárs, az MTS OT Tömegtestnevelési és Sport osztályának vezetője, továbbá Miklós János elvtárs, az MTSz elnöke is.

Igy a résztvevők első kézből kaphattak felvilágosítást a jövőben követendő irányvonalakról, sőt gyakorlati lebonyolításáról is. Kozmanovics elvtárs ismételt és nagy nyomatékkal hívta fel a megyei szövetségek vezetőinek figyelmét az MTS határozatára, miszerint a természetbarát mozgalom céljait szolgáló összegek kizárólag erre a célra fordítandók; hogy a kölcsönző állomások létesítésére előreláthatóan egymillió forintot kívánnak a jövő költségvetési esztendőben fordítani és hogy a természetbarát mozgalomnak fokozott szerepet szánanak a jövőben.

Nagy érdeklődéssel hallgatták a résztvevők a "Természetbarát mozgalom szervezeti

megerősítése és ennek módszerei" /előadó: Székely Miklós/ című előadást, amit élénk vita követett. Ugyanigy "a természetbarát mozgalom során következő feladatairól" /előadó: Magyarszéki Béla/ és "a káderképzés"-ről /előadó: Thuróczy Lajos/ tartott előadások is nagy figyelmet keltettek. A versenyzéssel kapcsolatos tudnivalókról /előadó: Szász Károly/, valamint az utjelzések egységesítéséről /előadó: Hergár Viktor/ kaptak rövid tájékoztatást a hallgatók, majd a "propaganda feladatok" /előadó: Forgács Géza/ címen megtartott előadással fejeződött be a konzultáció. Az előadásokon és megbeszéléseken kívül még azzal a hasonnal is járt ez az összejövétel, hogy a különböző megyék képviselői kicserélhették tapasztalataikat és új lehetőségekről szereztek tudomást.

Meglehetősen élénk vitára adtak lehetőséget a bemutatott dokumentum filmek, melyek közül főleg a "Hej te eleven fa..." című marasztalták el a nézők, mint olyant, ami semmi esetre sem alkalmas a természetbarát mozgalom népszerűsítésére, sőt...

Véleményünk szerint hasznosan töltötték el idejüket a konzultáció résztvevői, amit főleg az elkövetkezendő időben elért eredmények igazolhatnak. Biztosak vagyunk abban, hogy a legközelebbi ilyen tanácskozáson már az eddig elvégzett munka folytatásaként még több eredményről számolhatunk be. Ehhez pedig az itt elhangzottak igen nagy segítséget nyújtottak.

A jól sikerült három napos tanfolyamot méltó módon zárta le az a látogatás, amit a hallgatók tettek az ujonnan kivilágított Pálvölgyi Cseppkőbarlangban.

RÖVIDESEN MEGJELENIK A TURISTA-ZSEBKÖNYV

A Turista-zsebkönyv, mely olvasmányosan ismerteti és közhasznú adatokat közöl, évek óta nem került kiadásra.

A Medicina könyvkiadó a Természetbarát Szövetség kezdeményezésére 1965. év elején megjelenteti a Turista-zsebkönyvet azzal a meggyőződéssel, hogy kedvező fogadtatásra talál.

A zsebkönyv ismerteti; a természetjáró szervezeteket, hogyan lehet valaki szervezett természetjáró, a szervezett természetjárók kedvezményeit, mi az amit jó tudni túra közben az erdőben, a vizen, sziklán, havon, barlangban, camping-ben és városban, az évenként ismétlődő nagyobb turista ese-

ményeket, a természetvédelmi területeket, alakulatokat, az új turista minősítés követelményeit, a turista szálláslehetőségeket, az igénybevétel módját és az árakat, a kézirat elkészülte idején működő természetbarát szövetségek adatait, a különleges felszerelés nélkül felkereshető barlangokat /látogatási idejüket, belépő díjakat stb./, a tájékoztatói versenyek magyarországi kialakulását, formáit.

Izelítőt ad a turista szépirodalomból, szakirodalomból. Versek, turista induló és egy szerény turista lexikon közlésével igyekszik a zsebkönyv a természetjárók, turisták igényeit kielégíteni.

A gombamérgezésekkel kapcsolatban tartott ankét

Az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete, a Mezőgazdasági és Erdészeti Dolgozók Szakszervezete és az Országos Erdészeti Egyesület Mikológiai Szakosztálya a fenti tárgyban zártkörű ankétot tartott, amelyen az MTS képviselőjében Pápa Miklós szólalt fel.

Felhasználás két részre oszlott:

1. "Mit kér" és 2. "Mit nyújt" a turistatagozalom.

Helyesnek tartjuk a gombászok tanfolyamokat, a gombavizsgáló állomásokat /Moszkvater, HEV Margithid/, a Budai hegyekben elhelyezett gyilkos galócát ábrázoló figyelmeztető táblákat; a Központi Vásárcsarnokban rendezett gombakiállításokat, a gombagyűjtő kirándulásokat. Kérjük, hogy mindezeket folytassák továbbra is. Az újabb elképzelések közül jónak tartjuk a bemutatkozó szekrénykéket és javasoljuk, hogy ilyeneket a közeli turistaházakban is helyezzenek el. Jónak és szükségesnek tartjuk a képes brossurát is, de az árát a tervezett 6-8 Ft helyett alacsonyabban, 1-2 Ft-ban kell megszabni.

Mit nyújtunk ki? A f.év januárban tartott turista-gombász ankét óta megnőtt az érdeklődés. Akkor történt megállapodásunk értelmében a gombász szervezet előadásaira, kirándulásaira vonatkozó meghívókat rendszeresen megkapják a kerületi természetbarát szövetségek is, akik viszont eljuttatják a szakosztályokhoz. Ez természetesen csak az első lépés és feladatainknak a gombászat terén még csak a kezdetén vagyunk. De vannak biztató eredményeink. Így a már működő és egyre szélesedő, újabb területekre kiterjedő társadalmi erdei szolgálatunk kiválóan alkalmas arra, hogy a helyszínen közvetlen segítséget nyújtson. Ez gyakorlatibb értékű, mint bármilyen szép brossura vagy előadás, ezért már most javasoljuk, hogy a járőrök között gombászakértő is legyen. Ez idővel feltétlenül oda fog hatni, hogy a gombász szakképzettséget megszerzeni kívánó turisták száma növekedni fog. A "TURISTA"-ban közlésezzünk egy cikket, mely a felelőtlen gombaszedés veszélyére figyelmeztet, a Budai-hegyek utikalauz új kiadásában pedig külön fejezetet fogunk szentelni ennek a kérdésnek.

Kivánatos az alapfokú turavezetői tanfolyamot végző hallgatók figyelmét felhívni arra, hogy egyidejűleg az alapfokú, ún. gombagyűjtői oklevelet is megszerzethetik. Igaz, hogy ezáltal a tanfolyam meghosszabbodik 20 órával, ennek fejében azonban még egy igen hasznos képesítést is ad. Előadót a Gombászoktatási Bizottságtól kell kérni. /dr.Kalmár Zoltán - Budapest, II. Keleti Károly u. 24./

Szerk.megjegyzés: Mindenben egyetértünk főleg azért, mert jó, ha mindenki ért a gombához. Ezért szerintünk az Erdei Szolgálat minden tagjának végeznie kellene tanfolyamot, éppen ezért helyes lenne ezt is felvenni követelményként.

Értesítjük valamennyi szervezetünket arról, hogy a jelenlegi természetbarát igazolványokat jövő évben nem cseréljük ki, így továbbra is azok maradnak érvényben. 1965. január 1. után a területileg illetékes szövetségek a régi gyakorlatnak megfelelően megkezdik az érvényesítést. Ennek során egy újabb érvényesítő bélyeg kerül be- ragasztásra. Egyidejűleg azt is közöljük, hogy az 1964. évre érvényesített igazolványok 1965. február 28-ig jogosítanak a turista kedvezmények igénybevételére.

A Balatonvidéki Vendéglátó Vállalat Urkúti kisvendéglője levéllel fordult az MTSz-hez, amelyben a természetjárók figyelmébe ajánlja szolgálatait. Nemcsak egyesek részére, hanem két-három nappal előbb történő bejelentésre csoportos étkezést is biztosít.

Pontos címe: Vörös Csillag kisvendéglő, Urkut, Veszprém megye.

Az MTSz felkérésére Barna Pál zeneszerző Turista Indulót komponált. Az Induló kottája és teljes szövege röviden megjelent a "Turistá"-ban. A természetbarát szervezetek figyelmébe ajánljuk az indulót, amelynek betanítására - akár hangszeren, akár énekkarnak - a szerző szívesen vállalkozik. Érdeklődés esetén hanglemezre, vagy magnószalagra vetetjük, valamint a Rádió programjába is beiktattatjuk. Helyes lenne minél szélesebb körben népszerűsíteni saját indulónkat.

1965-ben ismét szervezzük csereturát a Szovjetunióba. Már most közöljük az érdeklődőkkel, hogy az egyik 30 fős csoport a "Szuhami hadiút" turán, a másik 30 fős csoport a "Gruz hadiút" turán vesz részt. A tura időtartama 24 nap. A tura pontos időpontját és a költségeket a következő számban fogjuk közölni.

IRÁNYELVEK A TERMÉSZETJÁRÓ SZERVEZETEK NYILVÁNTARTÁSÁNAK VEZETÉSÉRE

Minden szervezett mozgalom, így a természetbarát mozgalom munkáját, eredményeit, teljesítményeit is csak megfelelő nyilvántartás segítségével lehet kimutatni, regisztrálni. E cél érdekében az MTSz kidolgozta azt az egységes nyilvántartási és adatszolgáltatási rendszert, melynek bevezetése szükséges, mind a szakosztályoknál, mind a szövetségeknél.

Szakosztályok nyilvántartásai

I. Kötelező nyilvántartások

1. Szakosztály-nyilvántartólap

Szakosztály megalakulásakor, illetve minden év elején az első igazolványok érvényesítése alkalmával kell kitölteni.

Budapesten és azoknál a megyéknél, amelyeknél járási szövetség is működik a szakosztály-nyilvántartólapot két példányban - egyéb helyeken egy példányban - kell leadni, egy példány a szakosztálynál marad. Ennek hiányában a területi szövetség igazolványt nem fogad el érvényesítésre.

2. Igazolványérvényesítési-jegyzék

Az igazolványok érvényesítése alkalmával négy példányos összesítő jegyzéket kell kiállítani és az igazolványokkal együtt a területi szövetségnek benyújtani, külön érvényesítési-jegyzéket kell kiállítani a felnőtt- és ifjúsági tagok számára. Ügyeljünk a folyamatos sorszámozásra! Az érvényesítési-jegyzék egy másolati példányát gondosan meg kell őrizni, mert ez képezi a szakosztály létszámkimutatásának az alapját. R.Sz. 328.

3. Turajelentések

A szakosztály minden turájáról turajelentést kell kiállítani. Ezeket időrendi sorrendben, sorszámozva a turanapló és minősítések bizonylataként kell lerakni és megőrizni. R.Sz. 20.

4. Turanapló

A turajelentéseket a turát követő egy héten belül le kell adni és annak adatait a turanaplóba bevezetni. A turanaplót minden félévet követő hó 15-ig le kell zárni és összesíteni kell. A turanapló folyamatos és pontos vezetése feltétlenül szükséges, mert ez képezi alapját a szakosztály beszámoló jelentéseinek. R.Sz. 296 és 296/a.

5. Szakosztály-munkanapló

Tartalmazza a szakosztály munkatervét, eseménynaptárát, költségvetését stb. Ebben kell nyilvántartani a tanfolyamot végzettek /turavezető, versenybíró, állomásbíró stb./ adatait, valamint a minősített turázók, versenyzők és a különböző természetjáró eredményeket /kékturák, Kilián turák stb./ elért tagok adatait is. R.Sz. MTS 20/a.

II. Ajánlott nyilvántartások

1. Egyéni teljesítmény-nyilvántartólapok

Igen ajánlatos a szakosztály minden tagjáról nyilvántartó-lapot felfektetni. Ezen lehet felsorolni a tag által megtett turákat, versenyeket, figyelembe véve a minősítési szempontokat. E nyilvántartás segítségével könnyen figyelemmel kísérhető az egyes tagok aktivitása, sőt eredményeik alapján rangsorolhatók a szakosztály tagjai.

2. Jelentés- és levélmásolat-gyűjtő

A szakosztályok által bármely szerv részére készített jelentések, levelek másolatát időrendi sorrendben lerakva ebben kell megőrizni.

Szövetségek nyilvántartásai

I. Kötelező nyilvántartások

1. Személyi nyilvántartó-lapok

A szövetség vezetőiről nyilvántartó-lapot kell felfektetni, melynek eredeti példányait a felettes, illetve Országos Szövetségnek kell megküldeni, másolatát pedig megőrizni. Hasonlóképpen nyilvántartást kell vezetni a bizottságok vezetőiről és a szakosztályvezetőkéről is.

2. Szakosztály-nyilvántartólapok

A szakosztály által beküldött Szakosztály-nyilvántartólapok gondosan megőrzendők, mert ez a nyilvántartás a Szövetség nyilvántartásának alapja.

3. Igazolványérvényesítési-jegyzékek

Az érvényesítési-jegyzékek egy másolati példányát szakosztályonként és évenként kell összegyűjteni.

4. Jelentések

- a/ szakosztályok féléves jelentéseinek gyűjtése és összesítése
- b/ a szövetség féléves jelentésmásolatainak gyűjtése, /eredeti a felettes szervnek küldendő el/.

II. Ajánlott nyilvántartások

1. A szövetség eredményeinek nyilvántartása

Ajánlatos a szövetség éves jelentéseinek eredményeit évenként regisztrálni és összegyűjteni. Ebből lehet figyelemmel kísérni a szövetség munkájában évről-évre bekövetkezett fejlődést, ill. változásait. A változást legkifejezőbbben a %-os értékelés adja meg.

2. Egyéb speciális nyilvántartások

E nyilvántartások a szövetség működéséhez szorosan hozzátartoznak és a tervszerű munkát elősegítik.

- a/ Minden szakbizottság saját bizottsági tagjairól, valamint a szakosztályi összekötőkről vezessen nyilvántartást.
- b/ A bizottságok munkaterveit, üléseinek jegyzőkönyveit, az elvégzett feladatok kiértékelését stb. időrendben, sorszámozva rakja le és őrizze meg.
- c/ A szövetség rendszeres jelentéseiben ugyan nem szereplő, de szükséges speciális egyéb nyilvántartások: Pl.:

az elnökség munkaterve, üléseinek jegyzőkönyvei és határozatai,

a turabizottság nyilvántartása szakbizottságai szerint, turavezetők nyilvántartása,

a versenybizottság nyilvántartásai /verseny jegyzőkönyvek, eredmény-összesítések, minősítések stb. versenybírók, állomás-személyzet nyilvántartása,

a technikai bizottság létesítmény /utjelzés, forrás, stb./ kimutatásai,

az oktatási bizottság nyilvántartásai, /tanfolyam, tematikák, tanfolyam-jegyzőkönyvek, oktatók névjegyzéke stb./.

Megjegyzés: az R.Sz.-szel megjelölt nyomtatványok beszerezhetők a Sportpropaganda boltban.

MINŐSÍTÉS

T á j é k o z t a t ó

a turázók minősítésével kapcsolatos néhány kérdésről

A Magyar Testnevelési és Sportszövetség által jóváhagyott Turázók Minősítési Szabályzata 1964. január 1-én hatályba lépett. A Turázók minősítése az egységes magyar minősítési rendszer részét képezi, azonban a természetjárásnak, a többi sportágtól való eltérő jellege miatt nem hasonlítható össze más sportágak minősítésével, de nagyjából egy szintet jelentenek a követelmények.

A szabályzat teljes szövegét "A Magyar Természetbarát Szövetség Turázó Minősítésének Teljesítmény Igazoló Könyve 1964" tartalmazza. Ez a Sportpropaganda-Boltban /Budapest, VIII. ker. Rákóczi ut 57/a./ 2.- Ft-os árban kapható. /Építkezés miatt jelenleg: Bpest, V., Petőfi Sándor u. 17./

Az időközben felmerült - a Szabályzatban nem szereplő kérdések - egységes elbírálása érdekében az alábbi kiegészítést fogadták el:

1. A minősítési pont érintését is legalább 16 km-es turával kell lebonyolítani. Kivételt képez a "Szarvasi arborétum", melynek megtekintése minősíthető pontnak számít, a teljesített kilométertől függetlenül. - Másfélnapos turával, amennyiben 24 km-es az utvonal 2 pont érintése ismerhető el.

2. Magasabb fokozat teljesítésénél a már egyszer érintett kijelölt pont újbóli érintése nem számít, mint turanapot azonban figyelembe kell venni.
3. Idegen szakosztály turáján való részvétel is értékelhető, amennyiben a minősítendő saját szakosztályánál, az idegen szakosztály vezetője vagy turafelelőse által igazolt turajelentést ad be, melyben igazolják, hogy a turanaplójukban milyen számú turajelentésben szerepel, mint vendég.
4. A Szövetségi, illetve szakosztályok által kiírt külföldi turákat, mint turanapokat számításba kell venni. Csak azok a napok számítanak minősíthető turanapnak, mely napon legalább 16 km-t turáztak, illetve a szakágnak előírt követelményeket teljesítették.
5. Az "Országos Kék-túra" és a "Nagy-Kör vizitúra" teljesítése bármikor is történt, a minősítésnél beszámítandó.

A minősítési feladatok egységes vérehajtása érdekében a járási, városi, kerületi, megyei szövetségek a Turabizottság keretén belül létesítsenek Minősítési Szakbizottságot. A minősítési szakbizottságok feladata:

- a/ a minősítés feltételeinek megvizsgálása,
 - b/ a feltételek teljesítése esetén a minősítés megadása,
 - c/ a minősített turázók nyilvántartása,
 - d/ javaslat tétel a minősítési szabályzat esetleges módosítása, illetve bővítésére.
- ad.a/ A Minősítési Szakbizottság a beadott Teljesítmény igazoló könyv alapján megvizsgálja, hogy a minősítendő a fokozatának megfelelő követelményeket teljesítette-e? Szükség esetén bekérheti az eredeti turajelentést, meghallgathatja a minősítendőt. - Az egyes fokozatok minősítésénél az érintendő pontok felsorolásánál lévő kockába tintával bejegyzni a minősítés évét, hónapot és signóját /64.IX.XY/.
- ad.b/ A minősítés feltételeinek teljesítése esetén a minősítés tényéről jegyzőkönyvet készít a Szakbizottság. Minden minősítési fokozatról külön jegyzőkönyv állítandó ki. A jegyzőkönyvben a minősített turázók sorszámát folyamatosan kell vezetni. Ez a szám mutatja a Szövetség által minősített turázók számát. Kitölti a teljesítmény igazoló könyvet, aláírja és lebélyegzi. A minősítés száma helyére a jegyzőkönyv száma irandó, törve a minősítendő sorszámával. Ertesíti minősített turázót közvetlen, vagy a szakosztály útján a minősítésről és jegyzékkel, illetve elismervény mellett visszaadja a Teljesítmény igazoló könyvet.
- A jelvények kiadása lehetőleg ünnepélyes keretek között történjék. Április 4, május 1, november 7-i, vagy egyéb turista megmozdulás alkalmával.
- ad.c/ A minősítési szakbizottságok az általuk minősített turázókról nyilvántartó lapot állítanak ki.

A Szövetségek az általuk történt minősítésről a felsőbb és alsóbb Természetbarát Szövetségeket a minősítési jegyzőkönyv egy példányával értesítik.

A Teljesítmény igazoló könyv elvesztése esetén a könyvben már megszerzett minősítést és érintett pontokat az illetékes minősítési szakbizottságok újólaj igazolhatják a náluk lévő nyilvántartó lap alapján.

A beküldött Teljesítmény igazoló könyvek a leg gondosabban kezelendők!

A minősítésre beküldött Teljesítmény igazoló könyveket a beérkezéskor nyilvántartási könyvbe kell bevezetni.

A hegymászó, barlangjáró, vitorlás, motorcsónakos, autós és rotoros turázók minősítési szabályzatai kidolgozás alatt állnak.

A minősítéshez kijelölt érintendő pontok száma jelenleg 153. További érintendő pontok kijelölésére a Szövetségek javaslatot tehetnek az MTSZ-nek. A korábbi jóváhagyott érintendő pontokat a "TURISTA" c. lapban és az MTSZ Híradójában fogjuk közölni.

KÜLDJÜK BE ELGONDOLÁSAINKAT, ÉSZREVÉTELEINKET, KIVÁNSÁGAINKAT, JAVASLATAINKAT,
BIRÁLATUNKAT AZ MTSZ-HEZ. FIGYELEMBE VESSZÜK!

A turavezetés helyes módja

A Turavezetők Könyvének idevágó fejezetei részletesen ismertetik a helyes turavezetés szabályait, amelyet annak idején minden turavezető megtanult és többségükben gyakorlatilag is helyesen alkalmaznak.

Találkozunk azonban időnként olyan turákkal is, amelyek során a turavezető végigvezeti ugyan a kiírt turautvonalon a társaságot, azonban különböző turavezetői hiányosságok miatt nem jelentenek ezek örömet a résztvevőknek, sőt egyes esetekben úgy érzik, - különösen a kezdő természetjárók, - hogy nem turán, hanem inkább "torturán" vettek részt.

Ezen cikk keretében néhány gyakorlati példát ismertetnék annak érdekében, hogy a turákat a turavezetők kellemessé tudják tenni társaságuk számára.

Véleményem szerint két alapvető fontosságú tényezőre kell figyelemmel lenni a szakosztályok turafelelőseinek és a turavezetőknek:

1. A tura utvonalának helyes megtervezésére,
2. A tura helyes gyakorlati levezetésére.

A kora tavaszi és késő őszi időszakban olyan vidékre írjunk ki turát, ahol 1-1 1/2 órai gyaloglás után turistaházat, vagy más lakott helyet lehet érinteni. Azért fontos ez, mert ilyen időben a megpihenés és étkezés csakis fedett helyen tölthető el kellemsen, és az esetleg átázott turázóknak is jól esik ilyenkor egy meleg helyiség.

A turaterv összeállításánál ajánlatos még arra is figyelemmel lenni, hogy a kora tavaszi hetekben lényeges tájképi különbség van az ország északi és déli heggyvidékei között. Ennek megvilágítására ismét egy konkrét példát említenék meg.

Ez évben a húsvéti ünnepek alatt Abaliget és környékén turáztam. Mindkét napon gyönyörű napsütéses idő volt, az erdők és rétegek pompáztak a tavaszi virágoktól, a talaj pedig annyira száraz volt már, hogy nyugodtan le lehetett heveredni a földre pihenés és napozás céljából. Mind ezen tényezők igen élvezetessé és kellemessé tették a turát.

Egy másik szakosztály ugyanekkor a Mátrában turázott a Kékestető-Sirok közötti kék jelzésű utvonalon. Ez is igen szép turautvonal, de ez alkalommal mégsem okozott a tura sok örömet a résztvevőknek, mivel egész napon át bokáig érő vizes hóban kellett gyalogniuk, és egy erdészháztól eltekintve, sehol sem volt módjuk arra, hogy fedett helyen megpihenhessenek. Arra pedig éppenséggel nem volt módjuk, hogy a szabadban pihenjenek le, vagy gyönyörködjenek a tavasz flórájában, hiszen itt ilyenkor a tavasz jelei még nem mutatkoznak.

Helyes tehát, ha ilyen szempontokra is figyelemmel vagyunk a turaterv összeállításánál, mert nem vitás, hogy a példaként felhozott két tura közül a mecseki tura jelentette a kellemesebb szórakozást.

A probléma megvilágításaként elrettentő példának bemutatnám az egyik nagy II. kerületi természetjáró szakosztály ez évi tavaszi turatervének egy részét:

A szakosztály turabizottságának a vezetője az alábbi turákat vette fel a turatervbe, a szakosztály turavezetőinek meghallgatása nélkül:

Március 7-8	Zirc-Királyszállás-Várpalota,
Március 15	Oroszlány-Vértesszentkereshti romok-Pusztavám,
Március 21-22	Nógrád-Buják között gyalogtura a sportkörtől autóbusz igénybevételel.

Mind a három tura igen szép utvonalakat foglal magába, csak éppen nem ilyen korai tavaszi időnyibe valók. Mert nézzük csak meg, hogyan is zajlott le e három tura.

Március 7-én szombaton az ország nagy részére kiterjedő havazás és hófúvás volt. Ennek ellenére 8 gyakorlott természetjáró, - mivel a szállás és utiköltség ki volt fizetve nekivágott az utnak, remélve talán azt is, hogy másnapra alábbhagy a hóvihár. Ez a reményük némileg valóra is vált, a szél lecsendesedett, de a havazás tovább tartott. Végig is járták a kijelölt utvonalat, megszerezték a kék tura pecsétet, de a tura még sem okozhatott részükre sok örömet, mivel az ut nagy részét térdig érő hóban tették meg, és célba érve ruházatuk is teljesen átázott. Azonban még így is szerencsésük volt, mert a bakonyi hófúvások veszélyessége közismert, és így a tura tragikusabban is végződhetett volna. Sajnos erre a szakosztály turabizottságának a vezetője nem gondolt. Mennyire kellemsőbb tura lett volna ez pl. májusban!?

A március 15-re kiírt tura jelentkező hiányában elmaradt, mivel a szakosztály tagjai között híre ment az előző vasárnapi bakonyi turának.

A március 21-22-i tura, amelyet a Sportkör 35 személyes autóbuszával bonyolítottak le, szintén ékes példája volt annak, hogy hogyan nem szabad turát szervezni. Ezen a vasárnapon is, amint azt a sok évi tapasztalat alapján várható is volt, esős, hűvös idő volt. Ezért mindössze 12 természetjáróval indult el az autóbusz. Így a tura a szakosztálynak ráfizetést, a néhány elszánt résztvevőnek pedig egy egész napos autóbuszozást jelentett csak a nap. Ez a tura is mennyivel kellemsébben telt volna el, és több résztvevőnek jelentett volna örömet, ha csak néhány héttel később rendezik meg.

Átérve a tura gyakorlati levezetésének helyes módjaira, itt elsősorban arra kell felhívni a figyelmet, hogy a turavezető gondosan készüljön fel a turára, még akkor is, ha többször is bejárta már azt a vidéket, ahová a társaságát vezeti. E felkészülésnek több irányúnak kell lennie. Feltétlenül szükséges a vidék utikalauzájának áttanulmányozása, hiszen alig van olyan turautvonalunk, ahol ne lehetne találkozni valamely érdekes történelmi, építészeti, geológiai, növénytani stb. jelenségekkel. A mai természetjárókat, - igen helyesen, - nem elégíti ki az, hogy járják a hegyeket és völgyeket, hanem kulturális igényeik is vannak. Ezt pedig a turavezetőnek kell kielégítenie úgy, hogy néhány ismerteti az egyes látnivalók nevezetességeit. - A felkészülésnek ki kell térnie a menetrendi adatok alapos ismeretére is, - méghozzá nemcsak arra a közlekedési eszközre vonatkozólag, amellyel az utazást tervszerint kívánja a turavezető lebonyolítani, hanem gondolnia kell az esetleges vonat lekésésére, vagy valamely előre nem látható ok miatti turavonal módosítására is.

A leggyakorlottabb turavezetővel is előfordul, hogy elveszti a jelzett utat. Ilyen esetben ajánlatos a régi bevált szabályt alkalmazni és visszamenni az utolsó jelzésig. Nem mintha nem tudna egy gyakorlott turavezető jelzés nélkül is célba érni, azonban nem mindegy a résztvevőknek, hogy kényelmes kijárt uton, vagy árkon-bokron keresztül, összeszaggett ruhával érkeznek haza. Nagyon kell vigyázni a turavezetőnek arra is, hogy az utolsó vonatot le ne kesse és inkább töltsön el egy órát a vasuti állomáson a vonatra várással, minthogy csak másnap érkezzen haza a társaság.

Arra is felhívnom a turavezetők figyelmét, hogy habár a Turavezetők könyve szerint a turavezető határozza meg a tura menetét, utasítási joga van stb., ezt úgy gyakorolja, hogy a társaság ezt ne is vegye észre, ne legyen olyan látvány, mintha a turavezető diktátori szerepet akarna játszani. Helyesnek találnám azt is, hogy ha a turázó társaság többsége a turautvonal módosítását kívánja menetközben, ne ragaszkodjon a turavezető mereven a saját elképzeléséhez, hanem engedjen a többség akaratának, hacsak az nem ellenkezik a józan ésszel.

Igen sok javaslatot lehetne még felhozni annak érdekében, hogy a turáinkat kellemesé tegyük, azonban ebben az írásomban teljességre nem törekedhettem. Ugy vélem azonban, hogy így is szolgál talán némi tanulsággal e cikk, különösen a kezdő szakosztályok és turavezetők részére.

dr. Kürthy Miklós

A cikkkel kapcsolatban észrevételeket, kiegészítéseket vár a Szerkesztőség.

AZ AKTIVÁK NÉLKÜLÖZHETETLEN KELLÉKE A SZÖVETSÉGI "HIRADÓ"

A múlt év őszén a "TURISTÁ"-ban és napi lapokban is megjelent a hír arról, hogy a budapesti természetbarátok önkéntes társadalmi munkában szolgálatot vállaltak a budai erdők rendjének és csendjének védelme érdekében.

Korábbi helyi kezdeményezéseket követően akkor a Budapesti Természetbarát Szövetség irányítása alatt csak néhány budai kertületi szövetség kezdte el a Szolgálat megszervezését, de április elseje óta már egyre több pesti kerület is magáévá tette célkitűzéseinket és kapcsolódott be e nagyfontosságú mozgalomba. Eddig kb. 400 turavezető vett részt az oktatáson és kapta meg igazolványát, amely a Szolgálat ellátására jogosítja.

Mi tette szükségessé a Társadalmi Erdői Szolgálat életrehívását?

Köztudomású, hogy a természetbarát mozgalom az utóbbi években hatalmas fellendülésnek indult. A szervezett természetjárók száma csak Budapesten elérte a 35.000-et, de több száz ezerre tehető azoknak a száma, akik rendszeresen, vagy alkalmasszerűen gyalog, kerékpáron, vagy autóval keresik fel a szabad természetet. E nagy tömegben sajnos igen sokan vannak olyanok, akik nincsenek tisztában a szabad természetben járás legelemibb szabályaival. Hangoskodással, harsogó táskarádiójukkal zavarják az erdők csendjét, elriasztják a vadakat. Az eldobált zsíros papírdarabokkal, üres konzervdobozokkal elcsufítják a réteket és bepíeszítják a forrásokat. Tűzet raknak az erdőben és letaposják a facsemetéket, mert nincsenek tisztában az erdőtvény rendelkezéseivel, hogy cselekedetük milyen súlyos kárt okoz.

Az erdők gazdái, az erdészek kevesen vannak ahhoz, hogy fenntartsák az erdők rendjét és fő feladatuk - az erdőgazdálkodás - elvégzése mellett nem is jut erre elég idejük. Ezért kérték és fogadták olyan szívesen a szervezett természetbarátok felajánlott segítségét. Ugy érezzük az erdő nemcsak az erdészeké és a vadászoké, hanem legalább annyira a miénk természetjáróké is. Ha pedig a miénk is, akkor kötelezettségeink is vannak vele szemben! Ne csak élvezzük a természet csodálatos kimeríthetetlen szépségét, hanem vigyázzunk rendjére, kíméljük csemetéit, óvjuk vadjait. Ez nemcsak önként vállalt feladatunk, hanem kötelességünk is.

Ezért határoztuk el a Társadalmi Erdei Szolgálat életrehívását.

A Szolgálat célja hathatós segítséget nyújtani az erdészeknek az erdő védelmében és segíteni betartani az erdőtörvény rendelkezéseit.

A feladatot elsősorban - és ezt szeretnénk nyomatékosan kihangsúlyozni - felvilágosító és nevelő munkával kívánjuk megoldani. Eddigi tapasztalatunk ugyanis az, hogy az erdőben helytelenül viselkedő kirándulók nagy többsége nincs tudatában annak, hogy tevékenységével milyen károkat okozhat a népgazdaságnak és mennyi bosszúságot embertársainak. Ezért van szükség a türelmes és céltudatos felvilágosító és nevelő munkára. Ha felhívjuk a figyelmet, hogy az új, fiatal erdőtelepítésben tett vigyázatlan lépésekkel az erdészek több éves fáradságos munkájának gyümölcsét veszítik tönkre, ha megmagyarázzuk, hogy - különösen ősszel - a kocsiderék számára letörtelt szines lombu galyakkal mennyi kárt okoznak, vagy ha figyelmeztetjük a könnyelmű tüzrakókat, hogy milliós kárnak lehetnek előidézői, biztosak lehetünk abban, hogy legtöbbször megfogadják tanácsainkat. Sajnos vannak olyanok is, - szerencsére viszonylag kis számban - akik vandál ösztöneiket akarják kiélni a szabadban. A leszakított utjelző nyilak és irányjelzőtáblák, a megrongált magaslesek, vadetető, a tönkre tett források és megcsonnitott emlékművek az ő "eredményes munkájukról" tanuskodnak. Az ilyenekkel szemben a leghatározottabban kell fellépni és a törvény teljes szigorával eljárni.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a szolgálat tagja csak az lehet, aki maga is tisztában van mindazzal, amire a természetben járókat nevelni, oktatni kell és ismernie kell az erdőtörvény rendelkezéseit.

Ezenkívül tisztában kell lennie a környék földrajzával, uthálózatával, ismernie kell a térképet, gombákat, növényeket, hogy felvilágosítást tudjon adni és szükség esetén elsősegélyben tudja részesíteni az arra rászorulókat. Ezért a szolgálat tagja csak olyan vizsgázott turavezető lehet, aki mindezekkel az ismeretekkel rendelkezik.

A budapesti természetjárók kezdeményezése azóta tovább bővült. Az Országos Erdészeti Főigazgatóság kérésére az MTSz e nagyjelentőségű mozgalom élére állt és megtörténtek az intézkedések, hogy a Társadalmi Erdei Szolgálat működését az egész ország területére kiterjesszék. Ennek első, igen jelentős állomása volt október 4-e, amikor a Szolgálat 300 budapesti tagja gyűlt össze a Hűvösvölgyi Nagyréten, hogy résztvegyen a Budai Erdészettel közösen rendezett erdőtűzoltási bemutatón és gyakorlaton. Ez alkalommal jutalmazták meg a Szolgálat megszerzése és ellátása terén különösen kitűnt kerületi szövetségeket, csoportokat és aktívákat. Itt adták át ünnepélyesen az új jelvényt és igazolványt, mely most már feljogosítja a Szolgálat tagjait, hogy turázásaik során az egész ország területén érvényt szerezzenek az erdőtörvény erdővédelmi rendelkezéseinek és a Szolgálat előírásainak.

Az alábbiakban közölt Társadalmi Erdei Szolgálat Működési Szabályzat-ának alapján az MTSz Elnöksége felkéri a szakszövetsége-

ket, hogy területükön ők is szervezzék meg a Szolgálat ellátását.

Mindazok a turavezetők, akik egyetértenek a Szolgálat célkitűzéseivel és akik úgy érzik, hogy a természetbarát kötelesség őket is a természet védelmére szólítja, jelentkezzenek a területi szövetségek hívó szavára és kérjék beosztásukat.

A többi sokezer természetjárót és kirándulót pedig arra kérjük, - ha találkoznak az Erdei Szolgálat zöld karszalagos, vagy jelvényes csoportjaival - segítsék munkájukat, fogadják meg tanácsaikat és tartsák be utasításait.

Magyarországy Béla

TÁRSADALMI ERDEI SZOLGÁLAT

Működési Szabályzata

A Magyar Természetbarát Szövetség az Orsz. Erdészeti Főigazgatóság vezetőségével karöltve az erdők fokozottabb védelmére érdekében társadalmi erdei szolgálatot szervez.

A Társadalmi Erdei Szolgálat /továbbiakban Szolgálat/ célja:

az erdészeti és rendészeti közegeknek hathatós támogatást nyújtani az erdők állagának, valamint a természetjáró-, erdészeti- és vadászati létesítmények védelmében.

A Szolgálat tagjai: mindazok a minősített turavezetők, akik egyetértenek a Szolgálat célkitűzéseivel, társadalmi munkában vállalják a Szolgálat kötelezettségeit és akiket az illetékes Természetbarát Szövetség a Szolgálat ellátására javasol, nyilvántartásba vesz és igazolványt ellát.

A Szolgálat tagjainak kötelessége:

- elsajátítani a Szolgálat ellátásához szükséges tudnivalókat és ezért résztvenni egy elméleti oktatáson és egy tűzoltási gyakorlaton,
- felvilágosítani, utbaigazítani, nevelni a természetet látogató kirándulókat, óvni az erdők, rétek, utak tisztaságát, rendjét és csendjét,
- megakadályozni a természetjáró-, erdészeti és vadászati létesítmények /utjelzések, utjelzőtáblák, kilátók, pihenők, források, szók, magaslesek, hidak, utak, kerítések stb./ rongálását és azokban való kártevést,
- megakadályozni a fák /különösen ültetvények/ bokrok, növények tördelését és azokban való kártevést,
- megakadályozni az erdők hasznos vadjainak, énekes madarainak pusztítását, bántalmazását,
- megakadályozni, hogy a kirándulók gondatlansága erdőtűz okozzon,
- tűz esetén azonnal értesíteni a tűzoltóságot és annak megérkezéséig a helyszínen található erővel megszervezni a tűz eloltását, ill. továbbterjedését,
- megállapítani a tűz keletkezésének okát és az okozó személy/ek/ kilétét,
- elsősegélyt nyújtani az arra rászorulóknak.

A Szolgálat tagjainak jogai:

- viselni a Szolgálat megkülönböztető jelzését /karszalag, jelvény/,
- figyelmeztetni a kirándulókat az erdő-, természet-, és műemlékvédelem érdekében,
- figyelmeztetni a kirándulókat, erdészeti, természetjáró és vadászati létesítmények védelme érdekében,
- felhívni a figyelmet az erdőtörvény erdővédelmi rendelkezéseinek betartására,
- szükség esetén igénybevenni az erdészeti és rendészeti közegek segítségét a rendbontók, vagy kártevők megfékezésére.

A Szolgálat ellátása:

a/ karszalaggal, a Szövetség kijelölt területén

A Szolgálatot csak csoportosan lehet ellátni, a csoport legkisebb létszáma 3 fő. A csoportot a kijelölt ügyeletes szolgálatteltevő, mint csoportvezető állítja össze a szakosztály, szövetség tagjaiból, baráti köréből. /Ebből következik, hogy csak a csoportvezetőnek kell a Szolgálat tagjának lenni, a tagoknak nem szükséges./ A karszalagot, igazolványt másnak átadni, a csoport vezetését másra átruházni tilos!

A Szolgálat megkezdésekor a szolgálatteltevő köteles a körzetéhez legközelebb eső erdészháznál jelentkezni és a csoport létszámát, valamint az ellenőrzés tervezett utvonalát /területét/ az erdésznek

bejelenteni. A Szolgálatot tavasztól őszig /IV-X.hó/ munkaszüneti napokon a kijelölt területen /utvonalon/ reggel 9-től este 7 óráig kell ellátni.

A Szolgálat elvégeztével a szolgálatteltevő a szolgálat ideje alatt történt eseményekről, észrevételekről jelentést készít, melyet a karszalaggal együtt az illetékes Szövetségnek kell leadni.

b/ jelvénnel, az ország egész területén

A Szolgálat tagjai - turázásaik során bárhol járnak - jogosultak a jelvény és az igazolvány alapján a Szolgálat működési szabályzata szerint eljárni, előírásainak érvényt szerezni és az erdővédelmi rendelkezéseket betartani. Észrevételeikről jelentésüket az illetékes Szövetség útján juttatják el az illetékes területi Erdőgazdaság vezetőjéhez. A szolgálatteltevő köteles feladatát mindenkor a legnagyobb körültekintéssel, segítőkészséggel, udvariasan, de kellő határozottsággal ellátni.

A Szolgálat tagjainak felszerelése:

Kötelező felszerelés:

Karszalag, vagy jelvény, igazolvány, jelentéstűb, elsősegély-csomag, kulacs viz, jelzősip.

Ajánlott felszerelés:

Térkép, tájoló, utikalauz, növény- és gombahatározó, fényképezőgép.

IFJUSÁGI rovat

FORDITSUNK NAGYOBB GONDOT A FIATALOKRA!

A fiatal természetjárók száma a Szövetség egész tagságához viszonyítva csak egyes megyékben éri el a kívánt arányt. Sok helyen még mindig nem fordítanak gondot a fiatalokra, nem szerveznek számukra külön turákat, érdekes kirándulásokat, vetélkedőket. Vannak megyék, ahol a fiatalokkal nem is törődhetnek, mert nincs ifjúsági bizottságuk, márpedig az utánpótlást főleg innen kaphatnák a megyei szövetségek. A fiatalok százai-ezrei várják a felnőttek hívását és támogatását, de ezt a támogatást sok helyen nem kapják meg, egyedül pedig nem tudnak boldogulni. Még ott is szükséges a segítség, ahol az iskola egy-egy tanára felkarolja a természetjárást.

A nyári, királyréti továbbképző ifjúsági táborban újabb 180 fiatalot képeztünk ki az ifjúság körében végzendő feladatokra. Nem szabad ezeket a lelkes ifjúsági vezetőket feladat nélkül hagyni. Be kell őket vonni a szervező munkába, igen sok segítséget adhatnak a szövetségek vezetőinek, ha helyesen irányítják őket. A megyei szövetségek vezetői jól ismerik ezeket a fiatalokat, hiszen ők küldték a királyréti táborba. Elmondhatjuk, hogy valamennyien jól megállták a helyüket, alkalmasak arra, hogy iskolájukban a szakosztály rugói legyenek. De támogatni kell őket, mert az iskolákban sok a megnevelés és a közöny. Véleményünk szerint minden megyének van annyi jólképzett fiatalja, hogy ezek segítségével valamennyi középiskolában, iparitanuló intézetben megalakíthatják a szakosztályokat.

A tél folyamán újabb kb. 200 középiskolást képeztünk ki az ifjúság közötti szervező munkára. Már előre kérjük, hogy a szövetségek idejében válogassák ki a legmegfelelőbbeket, olyanokat, akik ifjúsági turavezetői tanfolyamot végeztek és szakosztályban végzendő munkára is alkalmasak. Ahol erre már lehetőség van, a középiskolás tanulókon kívül foglalkozzanak az üzemi fiatalokkal és a parasztfiatalokkal is. A parasztfiatalokat különösen télen lehet tanfolyamokon, előadásokon, vetítéseken keresztül a természetjáráshoz vezetni.

Véleményünk szerint minden megyében meg kell szervezni az ifjúság között elvégzendő munkát és a legstürögősebben a következő feladatokat kell elvégezni:

1. Ahol még nincs a megyei szövetség jelöljön ki egy ifjúsági felelőst az elnökség tagjai közül. /Több megyében régen van ilyen felelős./

2. Az ifjúsági felelős alakítsa meg az ifjúsági bizottságot. Az ifjúsági bizottságba az uttörők, a középiskolások, az iparitanulóintézetek és a körülmények szerint ifjummunkások, egyetemisták stb. legyenek képviselve. Ne regaszkodjon felnőttekhez! A gyakorlat azt bizonyítja, hogy fiataljaink képesek ellátni az ifjúsági bizottságban reájuk háruló feladatokat.
3. Mérjék fel a megye lényeges központjainak helyzetét abból a szempontból, hogy hol, milyen erők vannak és hol, milyen segítségre van szükség a természetjárás népszerűsítésére, illetve a szakosztály megszervezésére. Egy-egy induló szakosztály patronálását vállalják el a tapasztalt természetjárók, vizsgázott turavezetők.
4. A helyzet felmérése után készítsék el az évi munkatervet, melyben szervezési feladatok, kiképzési feladatok, ifjúsági találkozók, kisebb nagyobb vetélkedők, városismertető turák stb. szerepeljenek. A lehetőségek szerint községi, városi és megyei szinten készítsünk elő tömegesítő programokat.
5. A megyei szövetség költségvetésének összeállításánál gondoljanak a fiatalok igényeire is. A lehetőség szerint rendezzenek a megyék /esetleg két-három szomszédos megye együtt/ a nyári királyréti továbbképző táborhoz hasonló ifjúsági táborokat. Az ilyen tábor rendezéséhez kérjék a megyei KISZ támogatását.
6. Minden megyében el kell kezdeni a fiatalok turavezető-képzését. Az MTS Országos Tanácsa a jövőben csak továbbképző tanfolyamokat fog szervezni. /Ilyen lesz a téli tanfolyam is./ A tanfolyamokhoz kész anyag áll rendelkezésre, szívesen küldünk kiképzési tematikát és anyagot.
7. Általában minden kérdésben, mely a fiatalok természetjárásával kapcsolatos, készségesen ad támogatást írásban vagy személyesen a Magyar Természetbarát Szövetség Ifjúsági Bizottsága.

Gimesi István

KÉRELEM AZ OLVASÓKHOZ!

Amint előljáróban már említettük, célunk az, hogy a tura- és szakosztályvezetőknek, edzőknek és versenybíróknak munkájuk végzéséhez minél több gyakorlati tanácsot adjunk. Ezek között a tanácsok között elsősorban azoknak a tapasztalatoknak kell szerepelni, melyeket maguk a szakvezetők szereznek és úgy érzik közzétételük közérdeklődésre tartható számot. Ezért kérjük valamennyiőnket, hogy gyakorlati munkájuk közben szerzett tapasztalataikat juttassák el a Híradó Szerkesztőségéhez. Néhány ilyen példa.

Szállás kataszter:

A legkülönbözőbb helyeken jelentek már meg szállás kimutatások az egyes ritkán felkeresett és turistaházzal nem rendelkező vidékek szállás lehetőségeiről. Egy ilyen felsorolás többek közt rövidesen napfényt lát majd a megjelenő Turista Zsebkönyvben. Természetesen ezek a szálláshely nyilvántartások idővel részben elavulnak, helyükbe újak lépnek. Elővé tehát úgy tudjuk tenni, ha a gyakorlati tapasztalatok alapján állandóan újakkal tudjuk kiegészíteni.

Utjelzési módosítások:

Az utjelzések általában több okból módosulnak, /erdőtirtás, új ipartelepek telepítése, területek ideiglenes vagy végleges elzárása, új utak bekapcsolása, helytelen utjelzés felújítás stb./. A változások sokszor nagyon nehezen követhetők, ismertetésük is igen nehéz. A gyors közzététel érdekében kérjük, hogy az észlelők a turák alkalmával tapasztalt utjelzési, valamint mesterséges tereptárgyakban tapasztalt hiányosságokat /kilátók, források állapota/ a Híradó Szerkesztőségével rövid uton közöljék, hogy a szükséges intézkedések megtörténhessenek és a közérdeklődésre számotartatható értesüléseket közölhesük.

Zárt területek ismertetése:

Ugyancsak gyakorlati segítség lesz a turák és versenyek szervezése során. Felesleges bonyodalmakat megelőzhetünk megfelelő tájékoztatással.

Szervezeteink élete

A "Híradó" egyik legfontosabb feladatának tartja a szervezetek kapcsolatának kiépítését, tapasztalatcseréjük megkönnyítését és módszereik propagálását. Ebben való közreműködésre szólítunk fel minden területi szövetséget, sportegyesületet és szakosztályt. A közreműködés legegyszerűbb módja, ha eljuttatják hozzánk kiadványaikat, programjaikat, értesítőiket, de levéllel is fordulhatnak hozzánk. Minden egyes darabban külön foglalkozunk és leközlünk ezekből mindazt, amit véleményünk szerint máshol is sikeresen használhatnak fel. Erre a célra rendszeresítjük e rovatunkat, ami ha üresen jelenik meg ez annak lenne a jele, hogy szervezeteink nem veszik igénybe a kínálkozó alkalmat. No de erre nem lesz precedens, ne is legyen!

Könyvszemle

AZ ORSZÁGOS KÉK-TURA UTVONALA MENTÉN

Budapest, 1964. Sport: 204 oldal +32 oldal mélynyomású melléklet + 1 térkép.
/Ára 26.- Ft/

Az évek óta várt könyv részben segítséget jelent a kék turázók népes táborának, részben alkalmas arra, hogy propaganda eszközzel szolgáljon újabb századoknak, esetleg ezreknek a mozgalmába való bekapcsolására.

Az utikalauz szerencsésen és arányosan egyesíti mindazon tudnivalókat, amelyekre mind a turavezetőknek, mind az érdeklődő természetjáróknak szükségük van. A használhatóságot nagymértékben növeli az új szerkesztési mód, amely - a többi kalauztól eltérően - nem bontja szét az általános és turista ismereteket. A kalauz ugyanis az egyes utszakaszok leírásával egyidejűleg sorolja fel azokat a földrajzi, történelmi, művészeti stb. tudnivalókat, amelyek egy bejárt területet valóban megismerni kívánó turista számára érdekesek lehetnek. Az egyes szakaszok bejárásához gyakorlatilag sok segítséget jelent a könyv függelékében a szálláslehetőségek felsorolása.

Az eddig megjelent utikalauzokban nem szereplő csereháti terület tíz oldalas leírását haszonnal olvashatják a nem kék turázó természetbarátok is.

Sajnálatos, hogy az utikalauz készítői nem vették figyelembe azt a már évek óta jelentkező igényt, hogy az egyes kék tura szakaszok szintkülönbségét és menetidejét ne csak a Sümeg-Nagy Milic, hanem ellenkező irányú bejárás esetére is leközöljék.

A kék tura utvonalát ábrázoló térképmellékletből kitűnik, hogy az utvonal több helyen megváltozott, illetve újabb ellenőrzőpontok kerültek beiktatásra. Ezek figyelembevételére fel kell hívni a kék turázó természetbarátok figyelmét.

A könyvben található 37 fénykép összeválogatása elég szerencsés, legfeljebb az ósagárdi és a bujáki népviseletet bemutató kép turakalauzban való szerepeltetése vitatható. A felvételek készítői megérdemelték volna, hogy nevüket a fénykép alatt feltüntessék.

A 6800 példányban kiadott utikalauz remélhetőleg elegendő lesz az igények kielégítésére és nem jár vele egy a Sport Kiadó, mint a Simkó féle Magas Tátra kalauzzal, amely szinte a megjelenése napján eltűnt az üzletekből.

Dr. Heinz Ervin

IFJUSÁGI TURAVEZETŐ

Ifjúsági és alapfoku turavezető tanfolyam tananyaga. Írta és összeállította a MTSz munkaközössége dr. Szalai József vezetésével. Budapest, 1964. MTSz. 120 oldal.
/Ára 6.- Ft/

A tananyag írói és összeállítói hasznos munkát végeztek, amikor a turavezetői tanfolyamok résztvevői számára összefoglalták, illetve kivonatolták azokat az alapvető ismereteket, amelyek a tanfolyamok előadásai alkalmával elhangzanak. A jól tagolt, logikus felépítésű füzet használhatóságát a nyomdai kivitelezés /betűritkítés, szövegaláhuzások/ is elősegítik. A füzet elsősorban a vizsgákra való eredményes felkészüléshez nyújt segítséget a hallgatóknak. Még jobban növelhető lett volna a füzet használhatósága, ha legalább egyes fejezeteken /pl. tereptan, egészségvédelem/ belül ábrákat is alkalmaztak volna, továbbá ha - kezdő turavezetőkéről lévén szó - felsorolásra kerültek volna a fontosabb turista utikalauzok, térképek. A tapasztalatok szerint ugyanis számos szakosztályban nem ismerik ezek legújabb kiadásait és régi, elavult könyvek, térképek alapján tervezik a turákat.

KARANCS - MEDVES UTIKALAUZ

Budapest, 1964. Sport. 160 oldal + 32 oldal mélynyomású melléklet + 1 térkép
/Ára 21.50 Ft/

Az új rendszerű utikalauz sorozatban /a Bükk és a Mátra utikalauzt követően/ 35 év után /1929-ben dr. Doray Béla írt hasonlót/ ismét megjelent kalauzt nagy örömmel fogadták a magyar természetbarátok, hiszen e szép vidék viszonylag kevésbé látogatott voltához elsősorban az járult hozzá, hogy sem térkép, sem utikalauz nem állt a turisták rendelkezésére. A megjelent kötetekben hasonlóan izléses kiállítású kis kötet tulajdonképpen két főrésze oszlik: általános érdeklődésre és turisták érdeklődésére számító részre. /A kalauz szerzői utóbbi részt ugyan turavonalak ismertetésére és gyakorlati tudnivalókra bontották szét./ Némileg vitatható a két rész azonos terjedelme, illetve az általános részben a túlságosan részletezett gazdaság/elsősorban gyár/ történeti leírások, amelyeket az érdeklődők máshol is megtalálhatnak, a turisták viszont általában nem veszik hasznát.

Az egyes turákat részletes adatokkal leíró, sőt általában metszetekben is bemutató részt haszonnal forgathatják mindazok, akik ezen a területen kívánnak turázni.

A kötetet illusztráló, nyomdatechnikailag is több kívánivalót hagyó 50 fénykép egyike-másika egyáltalán nem jellemző a hegységre. /Utjelzés, táborhely, turistatábor stb./ illetve nem turistavonatkozású /szökökut, vízvázastói tó stb./. Ezek helyett célszerűbb lett volna néhány jellemző tájképet közölni. Az egyes felvételek készítőinek nevét itt is hiányoljuk.

Igen hasznos a hegységre vonatkozó irodalom felsorolása, mert ilyen módon mindenki megtalálhatja az őt esetleg részletesebben érdeklő kérdésre a választ.

dr. Heinz Ervin

1965 ELEJÉN VÁLIK ISMÉT
LÁTOGATHATÓVÁ A
PÁLVÖLGYI barlang

Hiradónk más helyén már megemlékeztünk arról, hogy a Szövetség elnöksége IX. 18-i ülésén foglalkozott a Pálvölgyi barlang működtetésére készített javaslattal.

Az elfogadott javaslat szerint:

a Pálvölgyi barlang a Turistaházakat Kezelő Vállalat önálló külön elszámolásban működő üzemegysége. A barlang-látogatási üzemeltetés feletti felügyeletet a vállalat központja gyakorolja. Szakmai vonatkozásban a barlanglátogatási üzemeltetéssel kapcsolatban támogatást és segítséget nyújt a vállalatnak a Magyar Természetbarát Szövetség - annak Barlangjáró Szakbizottsága és a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat.

A barlang a megnyitást követően minden nap 10 órától 18 óráig látogatható. Szünnap nincs. A látogatottságtól függetlenül a későbbiekben rögzített időkből délelőtt és délután 2-2 tura levezetése kötelező.

Munkaszüneti napokon a turák a látogatók számának megfelelően indulnak.

A barlang látogatásának turaideje kb. 1 óra. A csoportok egymást 20-30 perc időközökkel követhetik.

Legnagyobb csoportlétszám 40 fő, 15 főig 1 vezető, 16 főnél nagyobb létszámnál 2 vezető szükséges.

Belépődíj a szervezett természetjáróknak, a Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat tagjainak egyénekenként, ifjúsági szervezeteknek, általános iskolai tanulóknak, középiskolai és felsőoktatási intézmények nappali tagozatos hallgatóinak 10, vagy annál nagyobb létszámú csoport esetén 4.- Ft
Teljes áru belépődíj 8.- Ft

A TERMÉSZETBARÁTOK TURISTA EGYESÜLETE A "TERMÉSZETBARÁT" 1912. ÉVI ELSŐ
SZÁMÁBAN AZ ALÁBBI FELHÍVÁSSAL FORDULT TAGJAIHOZ:

"Természetbarátok Turista Egyesületének Felhívása!

Kirándulások alkalmával mindenkor jó példával járjatok elől. Becsüljétek nagyra a természetet. Virágokkal, gyökerekkel és faágakkal legyetek kiméletesek. Egy szál virág kárpap mellett, vagy egy kis csokor a gomblyukban, elegendő bizonyíték arra, hogy viselője a szabad természetből jön. Szántóföldeken és veteményeken ne járjatok. Ne bántsatok a gyümölcsfákat. Városokon és falvakon turistákhoz méltóan vonuljatok át. Lármas, illetlen magaviselettel csak ellenszenvet produkálunk. Vasuton és hajón tiszteljék mások jogait is. A dal érzelmeink kifejezője, a kedély hangos megnyilvánulása, de az ordítás anarchiája a kedélymegnyilvánulásnak; sérti a jó ízlést és árt a hangszálaknak is. Az erdőben ne a turisták, a madarak énekeljenek. Állatokat ne bántsatok. Tűzet ne gyujtsatok. Olyan helyen, ahol táboroztok, ételmaradékot és papírhulladékot ne hagyjatok. A forrásokat különös szeretettel kell gondozni. A víz merítésénél gondoljatok arra, hogy utánaatok is jöhet még eltikkadt turista, ki szomját enyhítve óhajtja utját folytatni. Poharakat, üvegeket ne törjete. A természet szinpompájában és változatosságában gyönyörködjete. Barangoljatok derűs kedéllyel és örömmel hegyen-völgyön át. Abban a tudatban, hogy a természet szépségeinek fönntartásához hozzájárultok, megelégedetten és boldogan fogtok ismét hazatérni. Aki valamely turistaegyesület jelvényét viseli, az a turisták nagy családjához tartozik. Mint ilyen tartsa kötelességének, hogy magaviseletével erre a nagy családra szégyent ne hozzon. Jelvénye egy zászlóhoz hasonló, amelyre fogadalmat tett; jele annak, hogy hordozója a természet- és emberbarátok nagy testvérkötelékének tagja. Egyesületének tekintélyt és tiszteletet úgy szerez, ha a turisták közös érdekeit nem károsítja, hanem tőle telhetőleg előmozdítja."

Örökvényű szabályok nincsenek, az adott helyzethez mindenkor rugalmasan kell alkalmazkodni. Ugy érezzük az akkori felhívásban foglaltak nagy része ma is megszívlelendő, helytálló.

TÖLETEK IS FÜGG A "TERMÉSZETBARÁT HIRADÓ" NÉPSZERŰSÉGE

FÉLÉVI STATISZTIKA

Szervezeteink részére tanulságos a következő kimutatások vizsgálata:

Sportegyesületek és természetbarát szakosztályok aránya

Tertület:	S.E-k száma 1963. XII.	Sz.o.száma 1964. VI.	%
Baranya	232	21	9,1
Bács	193	18	9,3
Békés	163	22	7,4
Borsod	357	46	12,8
Csongrád	126	49	38,9
Fejér	171	33	19,3
Győr	219	28	12,8
Hajdu	154	23	14,9
Heves	161	32	19,9
Komárom	117	22	18,8
Nógrád	151	19	12,6
Pest	250	27	10,8
Somogy	216	8	3,7
Szabolcs	232	24	10,3
Szolnok	155	14	9,0
Tolna	125	9	7,2
Vas	209	20	9,6
Veszprém	202	24	11,9
Zala	106	6	3,6
Vidék összes	3602	445	12,3
Budapest	798	460	57,7
Egész ország	4400	905	20,6

A kimutatásból látszik, mennyi teendők van még. Különösen figyelmet érdemel Csongrád megye és a budapesti arányszám. Igaz, hogy az 1964-es számok a júniusi helyzetet mutatják, tehát feltételezhető, hogy év végéig új szakosztályokkal bővül a létszám.

Amint látjuk, az országos arányt Budapest rontja le nagy mértékben. De azért más megyékben is van még behozni való. Legszembetűnőbb Hajdu-megye lemaradása. A tájékoztató megkönnyítése végett közöljük a taglétszám alakulásáról szóló kimutatást is. Tudjuk, hogy év végére emelkedik még a létszám, mert a késedelmeskedők akkor jelentkeznek, de azt is tudjuk, hogy az előző években már az év közepén elértük az előbbi év taglétszámát.

Különösen figyelembe ajánljuk az ifjúsági beszervezését, mert ott még több lehetőség adódik. Nézzük az erről készült kimutatást:

Tertület	Az ösztáglétsz.viszonyítva ifik % aránya				ifik %-a 1963. XII. havi létszámhoz viszonyítva
	1963. XII. száma	1964. VI. száma	1963. XII. % aránya	1964. VI. % aránya	
Baranya	341	348	45,4	42,2	102
Bács	236	310	27,5	37,5	132
Békés	159	190	15,0	19,8	120
Borsod	493	444	17,5	16,0	90
Csongrád	1,238	1,197	48,1	48,1	97
Fejér	769	1,249	24,8	48,8	163
Győr	568	430	17,0	13,4	76
Hajdu	453	261	20,0	20,0	58
Heves	341	479	26,3	35,8	141
Komárom	328	289	21,5	20,7	88
Nógrád	132	175	18,6	25,6	132
Pest	496	630	30,7	38,3	127
Somogy	314	289	46,9	50,5	92
Szabolcs	209	225	26,4	28,0	108
Szolnok	131	144	13,0	16,3	110
Tolna	157	195	31,3	38,3	124
Vas	319	248	26,2	27,2	78
Veszprém	385	342	34,7	34,7	89
Zala	102	23	19,9	22,6	22
Vidék össz.:	7,170	7,428	26,0	30,5	104
Budapest:	6,829	5,644	19,6	18,9	82,5
Ország össz.:	13,999	13,072	22,4	24,2	93,5

A természetbarát szakosztályok létszám-alakulása

Tertület	Létszám		%
	1963. XII.	1964. VI.	
Baranya	750	836	110
Bács	855	822	96
Békés	1.062	1.061	100
Borsod	2.863	2.664	93
Csongrád	2.571	2.493	97
Fejér	3.101	2.560	82
Győr	3.349	2.839	85
Hajdu	2.016	1.303	65
Heves	1.299	1.339	103
Komárom	1.529	1.394	91
Nógrád	709	685	97
Pest	1.614	1.648	102
Somogy	670	573	86
Szabolcs	792	804	102
Szolnok	1.010	885	88
Tolna	502	508	101
Vas	1.217	911	75
Veszprém	1.108	987	89
Zala	512	92	18
Vidék össz.:	27.629	24.394	89
Budapest	34.930	29.666	85
Ország:	62.459	54.060	87

1964. évi Országos Bajnokságok

Általában az előző éveknél nagyobb érdeklődés és részvétellel kerültek megrendezésre az idei bajnoksági fordulók. A férfi, női és ifjúsági bajnokságok, valamint a megyei bajnokságok döntőjének teljes eredménylistáját Híradónkban közöljük:

Az 1964. évi országos felnőtt férfi tájékoztatói
bajnokság I. fordulójának
eredményei

Táv: 13.100 m; Szint: 860 m; Ell.pontok száma: 9.; Versenyidő: 329 perc./Aggtelek/
A verseny meghatározása: országos-bajnoki-gyalogos-teljestávu-felnőtt férfi-
I. osztályú-négyszakasos-nappali-minősítő-4x1 fős- egyéni-csapatverseny.
Bemérőbírók: Déri Ferenc, Hörváth Sándor
Ellőnézőbíró: Schlöderer Alajos.

Csapat		Egyéni			Csapat eredmény összes		
helyezés	név	Versenyzők neve	eredmény		b.pont	perc	
			bünt. pont	n.idő perc			összetett
1.	Bp.Spartacus	Schönviszky Gy. Órsi András Peiker György Schönviszky L.	♂ ♂ ♂ ♂	132:58 125:40 191:58 143:14	7 6 38 15	♂	593.50
2.	Bp.Pedag.	Koronczai L. Deseő László Kőváry Endre Budai János	♂ ♂ ♂ ♂	155:02 136:51 159:25 217:04	21 8 23 43	♂	668.22
3.	MAFC	Kotányi Zoltán Bátty Lajos Krisz Tóthóton Gáti Pál	♂ ♂ ♂ ♂	195:46 149:20 174:40 140:42	40 18 41 11	♂	685.28
4.	Bp.Honvéds	Thirring György Ribényi Imre Borosznoky Ferenc Skerletz Iván	♂ ♂ ♂ ♂	142:47 321:08 119:05 119:01	14 61 2 1	♂	702.01
5.	Helyipar	Tegzes László Krasznai István Szalontai Gergely Pintér István	♂ ♂ ♂ ♂	231:23 185:28 153:09 162:29	48 36 20 24	♂	732.29
6.	Péti MTE	Hódóssy Lajos Schmidt Ferenc Lehoczky Mihály Hódóssy Gábor	♂ ♂ ♂ ♂	235:42 138:51 255:52 139:50	49 9 54 10	♂	770.15
7.	BEAC	Szenthe István dr.Vörös István Bíró Sándor Argai Gyula	♂ ♂ ♂ ♂	206:39 156:25 165:02 170:20	57 22 28 35	♂	786.26

8.	Pócsi Vörös Meteor	Göbölös István Borbás Géza Széphegyi László Kovács László	♂ ♂ ♂ ♂	169:23 120:14 303:39 252:02	82 3 60 53	♂	845.18
9.	Egri Spart.	Kiss István Kozák István Hársi István Nagy Árpád	♂ ♂ ♂ ♂	292:13 247:36 194:06 273:42	59 52 39 56	♂	1007.37
10.	Bp.MÁV.Ig.	Laczkó Tanás Nyitrai György Hunek József Bozán György	♂ ♂ 100 ♂	164:02 168:10 300:40 175:24	26 30 62 33	100	808.16
11.	Bp.Vörös METEOR	Rónai Miklós Ránky Ernő Nyári Tanás Valkovszky Attila	♂ ♂ ♂ 200	176:43 247:13 121:46 275:54	34 51 4 63	200	821.36
12.	Csepel	Malonszki Miklós Weinrich György Bazsó Károly Hajdu Lajos	♂ ♂ ♂ ♂	270:13 293:42 219:30 191:37	55 64 44 37	200	975.02
13.	Ganz Mávag	Szalai Zsolt Rang, el György Frigyesy Vilmos Szalay Dezső	♂ 200 200 ♂	224:33 326:53 304:17 228:29	46 66 65 47	400	1084.12
14.	MMG.	Uhlir József Balla István Kaposi Miklós Vasváry Viktor	700 ♂ ♂ ♂	329:00 169:16 220:01 154:24	67 31 45 27	700	882.41

Egyéni indulók

MEAFC	Zsellér György	♂	122:23	5
Bp.Spartacus	Sára László	♂	141:36	12
U.Dózsa	Fábius Ferenc	♂	142:05	13
U.Dózsa	Balla Sándor	♂	144:12	16
Bp.Honvéd	Balogh Tanás	♂	147:54	17
Bp.Honvéd	Tóth István	♂	150:45	19
PVSK	Ijjász István	♂	163:07	25
PVSK	Mesterházy Jenő	♂	166:55	29
PVSK	Navratil Géza	♂	216:32	42
PVSK	Hedovarszky László	♂	240:28	50
MEAFC	Dorján Mihály	♂	290:07	58

Minősítés " B " táblázat szerint.

Az 1964. évi Országos Felnőtt Férfi Tájékozódási

Bajnokság II. fordulójának

eredményei

Táv: 10725 m; Szint: 540 m; Ell.pontok száma: 8; Versenyidő 325 perc./Josvafő/
 A verseny meghatározása: országos-Bajnoki-gyalogos-teljes távu-felnőtt férfi
 I. osztályu-négyszakaszos-éjjeli-minősítő-4x1 fős-egységi-csapatverseny.
 Benérbírák: Vekerdy Attila, Vekerdy Attiláné
 Ellenőrzőbíró: Pásztor János.

helyezés	C s a p a t		E g y é n i			C s a p a t	
	n e v e	Versenyzők neve:	eredmény:		helyezés:	eredmény	
			bünt. pont:	m. idő perc		összetett:	b. pont
1.	Dp.Spartacus	Örsy András	0	125:58	2	0	600.48
		Schönviszky L.	0	149:05	8		
		Schönviszky Gy.	0	179:41	24		
		Peiker Gy.	0	146:04	7		
2.	Dp.Pedagógus	Doseő László	0	159:31	14	0	624.42
		Koronczay László	0	127:35	3		
		Kővári Endre	0	155:47	10		
		Budai János	0	181:49	25		
3.	Dp.Honvéd	Skorletz Iván	0	115:58	1	0	635.19
		Tóth István	0	179:23	22		
		Thiering György	0	144:09	6		
		Borosznoki Ferenc	0	195:49	36		
4.	MEFC	Horváth Lóránt	0	175:13	19	0	702.30
		Gáti Pál	0	155:21	9		
		Bátky Lajos	0	174:07	10		
		Kotányi Zoltán	0	197:49	38		
5.	Helyiipari SC	Krasznai István	0	177:02	21	0	756.01
		Szalontai Gergely	0	186:32	28		
		Pintér István	0	205:42	39		
		Woross Kálmán	0	186:45	29		
6.	DMSC	Hunek József	0	189:24	30	0	843.51
		Laczkó Tamás	0	141:00	4		
		Bozán György	0	278:54	50		
		Nyitrai György	0	234:33			

7.	Egri Spartacus	Kiss István	0	211:06	41	0	871.04
		Háray István	0	192:53	34		
		Nagy Árpád	0	192:50	33		
		Kozák István	0	274:15	56		
9.	BEAC	Szenste István	0	320:09	62	0	917.54
		Biró Sándor	0	197:39	37		
		dr.Vörös István	0	185:56	27		
		Argai Gyula	0	214:10	43		
8.	MMG	Szilágyi László	0	230:20	48	0	904.46
		Vasvári Viktor	0	214:46	44		
		Balla István	0	157:20	12		
		Kaposi Miklós	0	294:12	59		
10.	Pécsi V. Meteor	Széphegyí László	0	226:52	45	0	919.22
		Borbás Géza	0	191:26	31		
		Jilly Csaba	0	246:40	49		
		Göbölös István	0	254:24	50		
11.	Dp.V. Meteor	Walkovszky A.	0	263:27	52	0	930.21
		Ránly Ernő	0	103:38	26		
		Nyári Tamás	0	179:32	23		
		Rónai Miklós	0	303:44	60		
12.	Csepel SC	Cserháti József	100	204:19	64	100	939.39
		Weinrich György	0	208:13	40		
		Malonsóki M.	0	176:11	20		
		Hajdu Lajos	0	270:56			
13.	Péti MTE	Hódossy Gábor	0	150:39	13	100	953.39
		Schmidt Ferenc	0	171:30	17		
		dr.Hódossy Lajos	100	315:04	65		
		Lehoczky Mihály	0	308:10	61		
15.	Ganz-Mávag	Szalai Zsolt	0	270:54	54		
		Frigyosi Vilmos	0	264:13	53		
		---	-	---	-		
		---	-	---	-		

Egyéni indulók

Dp.Honvéd	Ribényi Inre	0	143:58	5
MEAF	Zsellér György	0	157:18	11
Dp.Spart.	Séra László	0	166:57	15
Uj.Dózsa	Fábics Ferenc	0	169:52	16
Dp.Honvéd	Balogh Tamás	0	192:30	32
PVSK	Mestorházi Jenő	0	193:09	35
Uj.Dózsa	Balla Sándor	0	213:52	42
PVSK	Medovalszky L.	0	229:06	46
---	Ijjász István	0	256:22	51
---	Navratil Géza	0	275:12	57
MEAF	Dornány Mihály	0	324:43	63

Minősítés "B" táblázat szerint.

Az 1964. évi országos felnőtt férfi tájékozdási
bajnokság IV.fordulójának
e r e d m é n y e i

Táv: 10.830 m; Szint: 720 m; Ell.pontok száma: 8; Versenyidő: 271 perc./Herbolya/
A verseny meghatározása: országos-bajnoki-gyalogos-teljesítmény-felnőtt férfi-
I.osztályú-négyszakosos-nappali-minősítéses-fős-egyéni-csapatverseny.
Bemérőbíró: Horváth Sándor
Ellenőrzőbíró: Mazura Alajos

C s a p a t		E g y é n i			C s a p a t	
Helye záse neve	A versenyzők neve	eredmény		helyezés össze- tett	eredmény összes	
		bünt. pont	n.idő perc		b.pont	perc
1. Bp.Spartacus	Peiker Gy.	o	125:45	5	o	498.22
	Schönviszky Gy.	o	115:47	4		
	Schönviszky L.	o	145:40	13		
	Örsy A.	o	111:07	1		
2. Bp.Pedagógus	Budai J.	o	133:02	8	o	604.17
	Kővári E.	o	140:04	11		
	Koronczai L.	o	146:17	14		
	Deső L.	o	185:54	34		
3. Bp.Honvéd	Skerletz I.	o	114:11	2	o	622.11
	Thiering Gy	o	127:03	6		
	Tóth I.	o	199:06	40		
	Ribényi I.	o	181:51	31		
4. Bp.Vörös Meteor	Rónai M.	o	166:02	21	o	659.43
	Nyári T.	o	140:58	12		
	Ránki E.	o	171:48	24		
	Nagy G.	o	100:55	30		
5. MAFK	Kríza	o	172:36	26	o	678.09
	Horváth L.	o	214:46	45		
	Bátki L.	o	135:14	9		
	Gáti P.	o	155:33	18		
6. BEAC	Vörös I.	o	147:28	15	o	690.15
	Agrai Gy.	o	230:03	48		
	Biró I.	o	131:05	7		
	Szenthe I.	o	171:49	25		
7. Bp.NÁV Ig.	Nyitrai Gy.	o	195:26	38	o	713.15
	Galló S.	o	106:37	36		
	Laczkó T.	o	137:25	10		
	Hunok J.	o	193:47	37		

8. MMG	Szilágyi L.	o	213:53	44	o	794.44
	Balla J.	o	258:29	55		
	Vasváry V.	o	168:23	23		
	Uhlir J.	o	153:59	17		
9. Bp.Helyi Ipar	Szabó N.	o	238:59	47	o	839.39
	Platár I.	o	207:39	43		
	Krasznai J.	o	219:44	46		
	Weress K.	o	173:17	27		
10. Pécsi V.Met.	Göbblös I.	o	182:11	32	o	883.45
	Borbás G.	o	199:54	42		
	Széphegyi S.	o	249:40	50		
	Jilly Cs.	o	257:00	54		
11. Csepel	Német	200	189:07	56	200	850.38
	Weinrich Gy.	o	251:02	52		
	Hajdu L.	o	242:52	49		
	Malomsoki M.	o	167:37	22		
12. Péti MTE	Hodosy L.	o	182:59	33	700	751.11
	Hodosy G.	o	159:38	20		
	Eötvös P.	400	208:47	58		
	Lehoczky M.	300	199:47	57		
15. Egrí Spart.	Kiss I.	o	174:39	28	o	
	Hársy L.	o	199:42	41		
	Kozák I.	o	197:08	39		
	-	-	-	-		
		Egyéni indulók:				
	Zsellér Gy.	o	115:03	3		
	Séra L.	o	140:25	16		
	Balla S.	o	159:15	19		
	Ijjász I.	o	176:14	29		
	Borosznoky F.	o	186:33	35		
	Fábics F.	o	245:32	51		
	Dormány M.	o	256:32	53		

Minősítés " B " táblázat szerint.

Az 1964. évi felnőtt férfi országos tájékoztatói bajnokság

Összesített eredménye

1. csapat - eredmény

Helyezés.	A csapat neve:	Fordulók			Összes hely pont.
		I.n.	II.n.	IV.n.	
1.	Bp. Spartacus	1	1	1	3
2.	Bp. Pedagógus	2	2	2	6
3.	Bp. Honvéd	4	3	3	10
4.	MAFC	3	4	5	12
5.	Bp. Helyiipar	5	5	9	19
6.	BEAC	7	9	6	22
7.	Bp. MÁV. Ig.	10	6	7	23
8.	Bp. Vörös Meteor	11	11	4	26
9.	Pécsi Vörös Meteor	8	10	10	28
10.	M. M. G.	14	8	8	30
11.	Péti MTE	6	13	12	31
12.	Egri Spartacus	9	7	15	31
13.	Vasas - Csepel	12	12	11	35
14.	Ganz-Mávag	13	15	15	43

2. Egyéni - eredmény

Helyezés.	A versenyző		Fordulók			Összes hely pont
	neve:	S. K.	I.n.	II.n.	IV.n.	
1.	Skerletz Iván	Bp. Honvéd	1	1	2	4
2.	Őrsi András	Bp. Spartacus	6	2	1	9
3.	Zsellér Gy.	Misk. EAFK	5	11	3	19
4.	Thirring Gy.	Bp. Honvéd	14	6	6	26
5.	Schönviszky Gy.	Bp. Spartacus	7	24	4	35
6.	Schönviszky L.	Bp. Spartacus	15	8	13	36
7.	Koronczay L.	Bp. Pedagógus	21	3	14	38
8.	Gáti P.	MAFC	11	9	18	38
9.	Nyári T.	Bp. V. M.	4	23	12	39
10.	Laczkó T.	Bp. M Á V.	26	4	10	40
11.	Séra L.	Bp. Spartacus	12	15	16	43
12.	Hodossy G.	Péti MTE	10	13	20	43
13.	Kővári E.	Bp. Pedagógus	23	10	11	44

14.	Bátky L.	MAFC	18	18	9	45
15.	Peiker Gy.	Bp. Spartacus	38	7	5	50
16.	dr. Vörös István	BEAC	22	15	15	52
17.	Dosó L.	Bp. Pedagógus	8	14	34	56
18.	Biró S.	BEAC	28	37	7	72
19.	Borosznoki F.	Bp. Honvéd	2	36	35	73
20.	Budai J.	Bp. Pedagógus	43	25	8	76
21.	Borbás G.	Pécsi VM	4	25	12	76
22.	Balla S.	U. Dózsa	16	42	19	77
23.	Fábics F.	U. Dózsa	13	16	51	80
24.	Tóth I.	Bp. Honvéd	19	22	40	81
25.	Vasvári V.	MMG.	27	44	23	94
26.	Malonsoki M.	V. Csepel	55	20	22	97
27.	Ribényi I.	Bp. Spartacus	61	5	31	97
28.	Balla I.	MMG	31	12	55	98
29.	Ránky E.	Bp. V. M.	51	26	24	101
30.	Krasznai I.	Bp. Helyiipar	36	21	46	103
31.	Ijjást I.	Pécsi VSK	25	51	29	105
32.	Pintér I.	Bp. Helyiipar	24	39	43	106
33.	Göbölös I.	Pécsi V.M.	32	50	32	114
34.	Hársi I.	Egri Spartacus	39	34	41	114
35.	Rónai M.	Bp. V. M.	34	60	21	115
36.	Nyitrai Gy.	Bp. M Á V	30	47	38	115
37.	Argai Gy.	BEAC	35	43	48	126
38.	Kiss I.	Egri Sp.	59	41	28	128
39.	Hunok J.	Bp. MÁV.	62	30	37	129
40.	Hajdu L.	V. Csepel	37	55	49	141
41.	Szente I.	BEAC	57	62	25	144
42.	dr. Hodóssy L.	Péti MTE	49	65	33	147
43.	Kozák I.	Egri Sp.	52	56	39	147
44.	Széphegyi L.	Pécsi VM	60	45	50	155
45.	Weinrich Gy.	V. Csepel	64	40	52	156
46.	Lehoczky M.	Péti MTE	54	61	57	172
47.	Dormány M.	Misk. EAFK	58	63	53	174

Schmidt F. 9+17; Szalontai Gy. 20+28; Balogh T. 17+32; Woress K. 29+27; Horváth L. 19+45; Mesterházi J. 29+33; Kriza T. 41+26; Kotányi Z. 40+38; Uhlir J. 67+17; Nagy A. 56+33; Szilágyi L. 48+44; Bozán Gy. 33+58; Medóvárszky L. 50+46; Navratil G. 42+57; Szalai Zs. 46+54; Jilly Cs. 49+54; Kaposi M. 45+59; Walkovszky A. 63+52; Frigyesi V. 65+53;

Nagy G. 30; Galló S. 36; Dazsó K. 40; Szalai D. 47; Szabó N. 47; Tegzes L. 48; Kovács L. 53; Németh F. 56; Eötvös P. 58; Cserhúti J. 64; Rangor Gy. 66;

A III. forduló 1. sz. ellenőrzőpontjával kapcsolatos óvás, illetve fellebbezés kapcsán a V. Szab. 10.6. pontja szerint kiküldött bizottság megállapította, hogy az ellenőrzőpont elhelyezése a szabályzatban megengedett túrási határon kívül történt /82 m/, ezért a VB. a versenyszakaszi eredményét megsemmisítette. Az eredménytöreléssel kapcsolatos eljárást a V. Szab. 10.5. pontja szerint a VB. megindította. Az MTSZ a V. Szab. 10.5. pontja alapján megállapította a bajnokság eredményét az érvényes három versenyszakaszi alapján állapította meg és ezzel a bajnokságot befejezettnek tekintti.

Az 1964. évi országos felnőtt női tájékozdási

csapat-bajnokság

e r e d m é n y e i

Táv: 7900 m; Szint: 500 m; Ell.pontok száma: 0; Versenyidő: 247 perc./Herbelya/
A'verseny meghatározása: Országos-bajnoki-gyalogos-teljes távu-felnőtt női
I.osztályu-egyszakosos-nappali-minősítő-4x1 fős egyéni-csapatverseny.
Denzérbírák: Vekerdy Etilla, Vekerdy Atilláné
Ellenőrzőbírák: Mocsári Gábor.

8. Dp.Spart.	Schönviszky L.-né	o	196:22	20	900	825.53
	Nápoth Judit	200	160:38	32		
	Órhalui Olga	600	147:	45		
	Ribényi Ildi	100	219:53	28		
9. Szombath. Ginn.	Konc Margit	o	202:58	22		786.39
	Hatvani Erzsébet	600	247:	45	1000	
	Kapitány E.	o	211:27	26		
	Simon E.	400	125:14	37		
10. Frankel	Jaksa Zsuzsa	100	160:18	7		802.19
	Gulyás Éva	300	191:22	34	1000	
	L.Tech. Nagy Rebék M.	300	231:51	36		
Hódmez.	Rózsa Zsuzsa	300	218:48	35		

helyezés	Csapat neve	Egyéni			Csapat	
		bünt. pont	m.i. ó perc	helyezés	b.pont	perc
1.	Dp.Pedagógus	Cser Borbála	o	94:20	2	420.38
		Sárfalvi E.	o	129:09	6	
		Györi Edit	o	115:34	4	
		Monzspart S.	o	81:35	1	
2.	BEAC	Holba Ágnes	o	135:35	7	700.09
		Budai Irén	o	168:43	14	
		Végh Anna	o	217:07	25	
		Hegedüs Aletta	o	178:24	19	
3.	Dp.V. Meteor	Babai Margit	o	123:17	5	640.50
		Hanga Mária	o	168:27	13	
		Varga Mária	200	230:42	33	
		Szabó L.-né	200	110:24	3	
4.	Veszp. Haladás	Pap Erzsébet	o	148:11	15	709.05
		Almási Vali	o	170:06	10	
		Jónás Judit	o	155:47	12	
		Bojsza M	400	235:01	40	
5.	Helyiipar	Schlosser Ágnes	o	170:26	16	804.35
		Sontagh M	400	215:49	39	
		Szabó N.-né	o	198:19	21	
		Lindovszky-né	100	220:01	29	
6.	Pécsi Tanárképző	Oláh Irma	o	210:23	23	824.38
		Cigány Katalin	o	174:08	18	
		Szalai Edit	400	240:27	41	
		Gondi Mária	400	199:40	38	
7.	MAFC	Noupor Márta	o	150:20	8	847.48
		Pintér Ágota	100	238:56	31	
		Révész Pirooska	600	247:	45	
		Mapai Anna	100	223:32	30	

Egyéni indulók:

MVSC	Iván B	o	141:51	9
Szeg.É.	Rácz E	o	151:30	11
MVSC	Ducó E.	o	170:29	17
MVSC	Tóth E.	100	154:25	26
SZKAC	Lukácsi J.	600	247:	45

Az 1964. évi Orsz. Felnőtt Női tájékozdási egyéni bajnokság

e r e d m é n y e

Helyezés	A versenyző		Összesen: 7800 500	22: Konc M. 23: Oláh I. 24: Kapitány E. 25: Végh Anna 26: Tóth E. 27: Jaksa Zs. 28: Ribényi I. 29: Lindovszky-né 30: Magyar A.M. 31: Pintér Á. 32: Németh J. 33: Varga M. 34: Gulyás E. 35: Rózsa Zs. 36: Nagy Rebék M. 37: Simon E. 38: Gondi M. 39: Szontagh M. 40: Bojsza M. 41: Szalai E. 45: Hatvani E. 45: Révész P. 45: Órhalui O. 45: Lukácsi É.	Szomb.Ginn. Pécsi Tan. Szomb.Ginn. BEAC Misk.Vasas Hódmez. Frankel L. Spart. Bp.Helyiip. MAFC - " - Ep.Spart. Bp.V.Met. Hódmez. Frankel L. - " - - " - Szombath.Ginn. Pécsi Tan.K. Bp.Helyiip. Veszp.Hal. Pécsi Tan.K. Szomb.Ginn. MAFC Bp.Spart. SZKAC	o/202:58 o/210:23 o/211:27 o/217:27 100/154:25 100/160:18 100/219:53 100/220:01 100/223:32 100/238:56 200/160:38 200/238:42 300/191:22 300/218:48 300/231:51 400/125:14 400/199:40 400/215:49 400/235:01 400/240:17 600/269 600/248 600/252 600/280
	neve:	S. K.				
1:	Monzspart S.	Bp.Pedag.	o/01:35			
2:	Cser B.	" "	o/94:20			
3:	Szabó L.-né	Bp.V.Met.	o/110:24			
4:	Györi E.	Bp.Pedag.	o/115:34			
5:	Babai M.	Bp.V.Met.	o/123:17			
6:	Sárfalvi E.	Bp.Pedag.	o/129:09			
7:	Holba Á.	BEAC	o/135:35			
8:	Neuport M.	MAFC	o/138:20			
9:	Iván B.	Miskolci Vas	o/141:51			
10:	Almási V.	Veszp.Hal.	o/148:11			
11:	Rácz E.	Szegedi	o/151:30			
12:	Jónási J.	Veszp.Hal.	o/155:47			
13:	Hanga M	Meteor	o/168:27			
14:	Budai I.	BEAC	o/168:43			
15:	Pap E.	Veszp.Hal.	o/170:06			
16:	Schlosser A.	Helyiip.	o/170:26			
17:	Duró É.	Misk.Vas.	o/170:29			
18:	Cigány K.	Tan.Kép.	o/174:08			
19:	Hegedüs A.	BEAC	o/178:24			
20:	Schönviszky L.	Bp.Spart.	o/196:22			
21:	Szabó N.-né	Helyiip.	o/198:19			

Az 1964. évi országos ifjúsági férfi tájékoztatósi

csapat-bajnokság
eredményei

Táv: 9.475 m; Szint: 540 m; Ell.pontok száma: 8; Versenyidő: 284 perc. /Jászvafé/
A verseny meghatározása: országos-bajnoki-gyalogos-teljestávu-II.osztályu-egy-
szakaszos-nappali-minősítő-ifjúsági férfi-4x1 fős-egyéni-csapatverseny.
Benedékbírók: Vekerdy Attila, Vekerdy Attiláné
Ellenőrzőbíró: Pásztor János.

A csapat		Egyéni			Csapat		
helyezés	neve:	a versenyzők neve	eredmény		helyezés		
			b.pont	perc		b.pont	perc
1.	Miskolci Gépip.Techn.	Felodi Ferenc	o	204:02	18	o	697:58
		ifj.Pelle S.	o	180:01	13		
		Duró László	o	140:12	3		
		Felodi László	o	173:43	11		
2.	Bp.Honvéd	Borosznoki L.	o	252:01	27	o	983:51
		Szűcsényi L.	o	257:47	28		
		Burdny Gy.	o	244:09	24		
		Musits A.	o	219:54	21		
3.	Bp.Vörösmarcy Ginnázium	Kovács Gábor	o	140:26	4	100	628:02
		Tóth Péter	100	239:02	33		
		Horváth Attila	o	111:01	1		
		Kompán M.	c	137:33	2		
4.	B E A C	Hajdu Vilmos	o	174:41	12	100	769:16
		Regecs A.	100	211:19	32		
		Szarvas A.	o	191:27	14		
		Lux Iván	o	191:49	15		
5.	Hódmezőhelyi Techn.	Pál Gyula	o	243:38	23	600	963:23
		Baranyai A.	100	240:43	34		
		Duránszky J.	o	213:44	20		
		C.Nagy Sándor	500	265:18	41		
6.	M A F C	Magyar M.	o	283:12	30	600	981:23
		Pintér I.	o	246:12	26		
		Gombkötő D.	o	167:59	9		
		Juhász J.	100	204:-	47		
7.	Bp. Helyiipar	Tegzes L.	o	150:10	7	700	857:20
		Valent János	100	200:19	31		
		Sándor B.	600	204:-	47		
		Lázár L.	o	208:48	19		

8.	Szombath. Építő	Lakics L.	300	249:40	39	700	925:09
		Petővári F.	100	257:18	36		
		Valcsok M.	300	202:17	40		
		Horváth F.	o	165:54	8		
9.	Ceglédi Bányász	Türei Ferenc	o	236:18	22	900	904:29
		Juhász Ferenc	300	191:52	38		
		Lipótzki T.	o	192:19	16		
		Farkas J.	600	284:-	47		
10.	Egri Spartacus	Boross Z.	o	154:41	6	1.300	967:25
		Takács Gy.	600	284:-	47		
		Okos Ernő	100	244:22	35		
		Tanás Gábor	600	284:-			

Egyéni indulók:

Ujp.Dózsa	Szabó M.	o	145:25	5
Dinanó	Szényi Zs.	o	172:14	10
Salg.BTC	Gyórfy D.	o	195:01	17
Bélapf.Ép.	Pohlre S.	o	245:47	25
" "	Erdélyi B.	o	269:47	29
Bp.MÁV.Ig.	Kontra Gy.	200	269:10	37
Bp.Spartac.	Janos F.	600	284:-	47

Minősítés "E" táblázat szerint.

Az 1964. évi Orsz. Ifjusági Férfi tájékozó-
dási egyéni bajnokság
e r e d m é n y e

Helye A v e r s e n y z ő			Összesen:
zás:	neve:	S.K.: Sz:	
			9475
			540
1.	Horváth A.	Vörösn.G.	o/111:01
2.	Kempelen M.	- " -	o/137:33
3.	Duró László	Misk.Gép,I.T.	o/140:12
4.	Kordis G.	Vörösn.G.	o/140:26
5.	Szabó M.	U.Dózsa	o/145:25
6.	Borsos Z.	Egri Spart.	o/154:41
7.	Tegres L.	Bp.Helyiip.	o/156:13
8.	Horváth F.	Szombathely'	o/165:54
9.	Gombkötő D.	MAFC	o/167:59
10.	Szőnyi Zs.	V.Dinamo	o/172:11
11.	Feledi L.	Misk.Gép.Tech.	o/173:43
12.	Hajdu V.	BEAC	o/174:41
13.	ifj.Pellek S.	Misk.Gép.Tech.	o/180:01
14.	Szarvas A.	BEAC	o/191:27
15.	Lux Iván	- " -	o/191:49
16.	Lipótzki I.	Ceglédi B.	o/192:19
17.	Győrffy D.	SBTC	o/195:01
18.	Feledi F.	Misk.Gép.Tech.	o/204:02
19.	Lázár L.	Bp. Helyiip.	o/208:48
20.	Duránszky J.	Hmvhely'	o/213:44
21.	Musits A.	Bp.Honv.	o/219:54
22.	Türei F.	Ceglédi B.	o/236:18
23.	Pál Gy.	Hmvhely'	o/243:38
24.	Burány Gy.	Bp.Honv.'	o/244:09
25.	Pehlrcs S.	Bapat.Ép.	o/245:47
26.	Pintér I.	MAFC	o/246:12
27.	Borosznoki L.	Bp.Honv.	o/252:01
28.	Szécsényi N.L.	Bp.Honv.	o/267:47
29.	Erdélyi B.	Bélap.Ép.	o/269:47
30.	Magyar M.	MAFC	o/283:12
31.	Valent J.	Bp.Helyiip.	100/208:19
32.	Hegodüs A.	BEAC	100/211:19
33.	Tóth Péter	Vörösn.Gimm.	100/239:02
34.	Baranyai A.	Hmvhely	100/240:43
35.	Okos Ernő	Egri Spart.	100/244:44
36.	Petővári F.	Szombath.Ép.	100/257:18
37.	Kontra Gy.	BMSC	200/269:10
38.	Juhász F.	Ceglédi B.	300/191:52
39.	Lakics L.	Szombath.Ép.	300/249:40
40.	Valesok H.	- " -	300/252:17
41.	C.Nagy S.	Hmvhely	300/265:18
47.	Sándor B.	Bp.Helyiip.	-
47.	Takács Gy	Egri Sp.	600/311
47.	Tamás G.	Egri Sp.	600/295
47.	Janza F.	Bp.Spart.	600/294
47.	Juhász J.	MAFC	600/296
47.	Farkas J.	Ceglédi B.	600/294

Az 1964. évi férfi országos közúti bajnokságok
országos döntőjének összesített eredménye.

Csapat eredményi:

Helyezés	A csapat neve:	Éjjel			Nappal			Összes hely. pont
		Bünt. pont	M. idő perc	Hely. pont	Bünt. pont	M. idő perc	Hely. pont	
1.	Miskolci EAFK	500	731:41	1.	-	463:07	2.	3
2.	Veszpr. Haladás	700	742:40	2.	-	583:18	4.	6
3.	Pécsi EAC	900	664:31	5.	-	495:31	3.	8
4.	Szegedi Helyiipar	900	602:08	4.	100	586:01	7.	11
5.	Csong. B.J.Ginn.	700	745:28	3.	100	686:53	9.	12
6.	Debreceni BAC	1000	627:55	7.	100	552:08	6.	13
7.	Debreceni Biogal	1000	678:30	8.	-	663:14	5.	13
8.	Pécsi VSK	1400	750:24	12.	-	441:20	1.	13
9.	Lőrinci Elektr.	900	710:41	6.	100	637:39	8.	14
10.	Magy. Róvári TE	1100	742:30	9.	300	597:23	11.	20
11.	Salgótarjáni Koh.	1200	730:19	11.	200	542:51	10.	21
12.	Váci Forte	1200	711:12	10.	900	740:09	13.	23
13.	Székelyvási Vasas	1600	763:18	13.	500	644:24	12.	25
14.	Jászai Előre	1900	663:52	14.	1400	813:15	14.	28
	Székhérvári Vasas	-	-	15.	-	-	15.	30

/csonka csapattal indult, ezért csapatban nincs értékelve/

Az 1965. évi felnőtt férfi országos bajnokságra a fenti sorrendben jogosult két csapat nevezni.

Egyéni eredményi:

Sorrend	A versenyző neve:	Sportköre:	Helyezés pont:		
			Éjjel:	nappal:	Összes:
1.	Zsellér György	MEAFK	1.	1	2
2.	Papp Gyula	MEAFK	6.	5	11
3.	Molovarszky László	PVSK	2	16	18
4.	Nórá János	Lőrinci	3	10	21
5.	Török István I.	DEAC	20	4	24
6.	Ijász István	PVSK	25	2	27
7.	Hornák Zoltán	Veszpr. Haladás	7	21	28
8.	Schäffer József	PEAC	4	25	29
9.	Léki László	D. Biogál	15	15	30
10.	Juhász László	Csongrád	26	6	32
11.	Szeidl Imre	MEAFK	30	3	33
12.	Radnóti Sándor	Veszpr. Haladás	9	27	36

13.	Sir László	DEAC	16	20	36
14.	Mező László	SzHSC	14	23	37
15.	Piszk József	SzHSC	27	13	40
16.	Donkó István	MMTE	29	14	43
17.	Bokó Lajos	PEAC	37	7	44
18.	Prettenhoffer Gergely	MMTE	10	36	46
19.	Balogh Florián	Lőrinc	12	34	46
20.	Kovács Kornél	D. Biogál	19	28	47
21.	Golden Mihály	SzHSC	11	37	48
22.	Nemere János	Csongrád	5	44	49
23.	Ádám Gyula	Lőrinc	8	47	55
24.	Vassányi István	Veszpr. Haladás	23	32	55
25.	Alkér András	Salg. Kohász	45	12	57
26.	Paulovics György	PEAC	36	22	58
27.	Deutsch Ottó	PEAC	42	17	59
28.	Nagy Jenő	Bf. Vasas	31	30	61
29.	Cserny Gábor	Forte	22	40	62
30.	Indro Gábor	SzHSC	17	46	63
31.	Dornágy Mihály	MEAFK	28	35	63
32.	Balogh Ákos	DEAC	44	19	63
33.	Vorobélyi István	SzHSC	30	26	64
34.	Navratil Géza	DVSK	59	8	67
35.	Páhy Tibor	VRTG	59	10	69
36.	Kosztolányi János	PVSK	55	11	70
37.	Miko Gyula	Csongrád	32	39	71
38.	Körösy Egon	Slg. Kohász	21	51	72
39.	Szaoboszai László	Veszpr. Haladás	43	29	72
40.	Bermann Tibor	Forte	24	54	78
41.	Cserny Péter	Forte	47	33	80
42.	Pál Béla	Slg. Kohász	49	31	80
43.	Rózsavölgyi Endre	Csongrád	33	50	83
44.	Török István II.	DEAC	34	49	83
45.	Havasi Zoltán	MMTE	59	24	83
46.	Vas Zoltán	Dobr. Biogál	41	45	86
47.	Némethy Miklós	Szfv. Vasas	40	48	88
48.	Száll Ferenc	Dcs. Előre	35	50	93
49.	Balogh László	Lőrinc	59	30	97
50.	Németh Ferenc	Bf. Vasas	59	41	100
51.	Kovács Lajos	Bcs. Előre	59	42	101
52.	Kottner Henrik	Forte	40	56	104
53.	Kovács János	Bcs. Előre	46	58	104
54.	Szendri Miklós	Bcs. Előre	59	52	111
55.	Pál István	Bf. Vasas	59	55	114
	Herváth Lajos	Szfv. Vasas	59		
	Bánlaky Pál	MMTE	18		
	Voros Mihály	Salg. Kohász	13		
	Pál Róbert	- " -		9	
	Kovács Tibor	Dobr. Biogál	39		
	Fessler József	MMTE		33	
	Hogdús Csaba	D. Biogál		43	